

Zdravíme paní
L. KOSLOU,
Florida

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

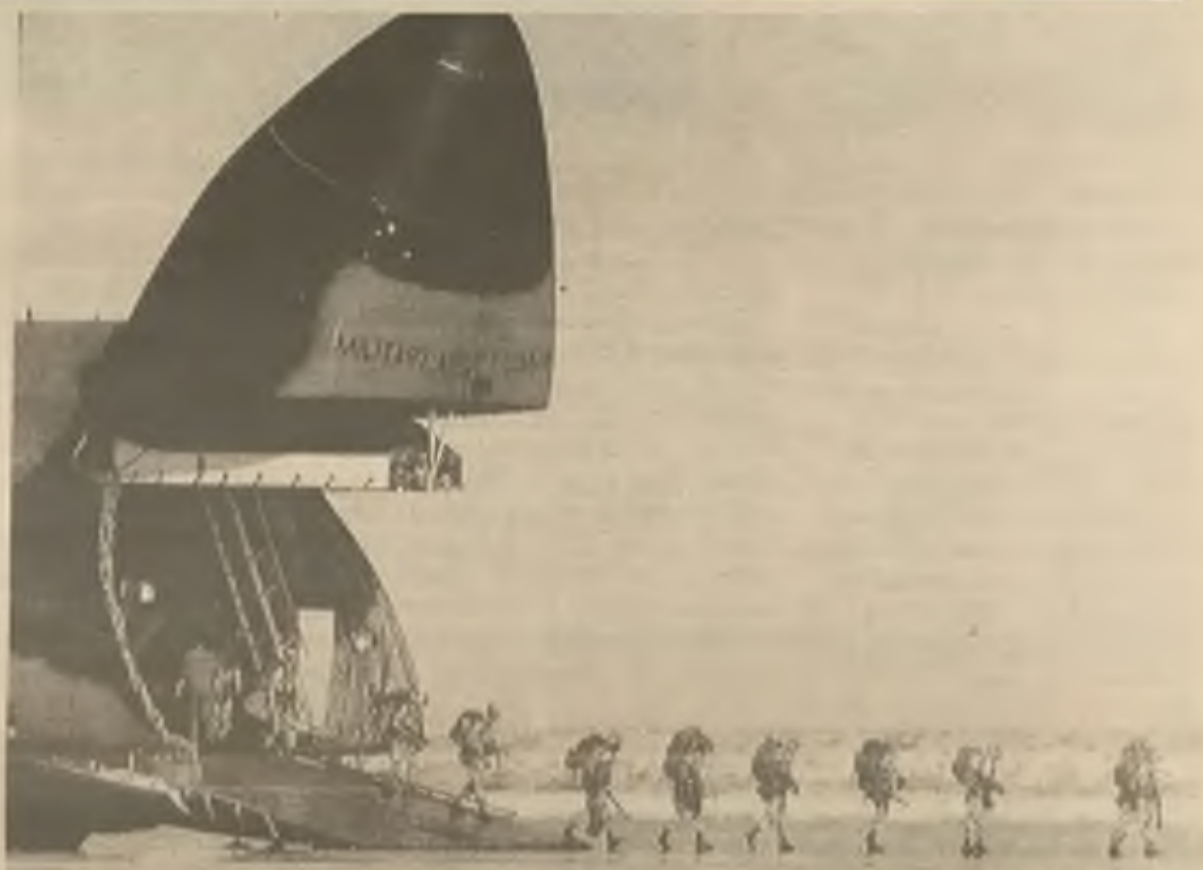
Established 1891

ČTVRTEK 23. SRPNA 1990 - Čís. 62

THURSDAY, AUGUST 23, 1990

Emiráty vítají rozmístění přátelských obranných vojsk.

Abu Dhabi, Spojené arabské emiráty, 19. srpna (AP) - Spojené arabské emiráty oznámily, že svolily k rozmístění přátelských vojenských sil na svém území; má to pomoci obraně oblasti Perského zálivu. Diplomaté řekli, že federaci dovolí rozmístění amerických, egyptských a pakistánských vojsk, avšak nebylo ještě jasno, zda tyto země mají v plánu vojáky poslat. "Spojené arabské emiráty svolily k tomu, že přijmou nějaké arabské a přátelské vojenské síly jako příspěvek k arabským a mezinárodním snahám bránit jejich oblast". Tato zpráva Ministerstva zahraničí byla vydána úřední tiskovou agenturou. Nejmenovala specificky národy ani se nezmínila o počtu vojáků. Spojené státy a některé arabské země poslaly vojska do Saudské Arábie, aby tuto bránily v případě napadení Irakem, který 2. srpna vtrhl do Kuwaitu.

Američtí vojáci operace Desert Shield (Ochrana pouště) vystupují z vojenského transportního letadla v letecké základně v Saudské Arábii.

Československo se zotavuje ze socialistických "nemocí".

William Buckley, Jr.

Praha, ČSR - Když 10. března 1948 se zabil Jan Masaryk pádem z okna budovy Ministerstva zahraničí v Praze, jakákoliv pochybnost o tom, že začala "studená válka", zemřela s ním. Jeho smrtí byla zabita naděje na nezávislou vládu v Československu a stalinisté převzali moc.

Československo bylo konečně osvobozeno - 41 let po smrti Jana Masaryka. Sedě v místnosti před prezidentskou kanceláří, s Edou Kriseovou, silnou, hezkou ženou, která slouží v poradním sboru prezidenta Václava Havla, návštěvník se ptá, zdali teď, kdy Československo může volně nahlédnout do historie, byla definitivně

Pokračování na str. 4

Bytová situácia v SSSR

Čížiková - rfe

Pod nadpisom "Komunizmus prinesie svetu mier, prácu, slobodu, rovnosť a šťastie" naskicoval stranický orgán "Pravda" v júli roku 1961 dve hlavné etapy budovania komunizmu, tak, ako ich naplánoval Ústredný výbor Komunistickej strany Sovietskeho zväzu. Prvá - od roku 1961 do roku 1970 - mala okrem iného podstatne pokryť dopyt po komfortných bytoch a etapa od roku 1971 do roku 1980 mala zabezpečiť "nadbytok materiálnych a kultúrnych hodnôt".

Pre Moskovčanku Natašu Petrovnu znejú dnes tieto slová ako výsmech. Sídliisko, v ktorom býva Nataša so svojím manželom a dcérou Svetlanou, postavené v 60-tych rokoch, pripomína zvonka obytný včelí plást. Ako to bolo a je pri výstavbe s prefabrikátmi

Pokračování na straně 5

"Ja nič ja muzikant".

Moudrý - Schulz

Presne rok a deň po prejave na Červenom Hrádku pri Plzni, prejave, ktorý (a to určite nepreháňam) vojde do histórie, prehovoril na stránkach denníka New York Times Miloš Jakeš. Čitateľov tohto denníka (a nielen ich) prekvapil vyhlásením, že "vždy veril v reformy a potom, čo sa dostal k moci inicioval otvorenie a reštrukturalizáciu československého systému". Dokonca vtedajšie reformy označil za "rýchlejšie, ako v Sovietskom zväze". . . .

Bývalý šéf československých komunistov sa d'alej zdôveril reportérovi denníka New York Times o svojom presvedčení, že socialistický systém nie je nijakým prežitkom. Na otázku, prečo padol komunistický systém počas jeho panovania odvetil, že "nastala určitá destabilizácia, sprevádzajúca každý krok vpred". Táto destabilizácia

Pokračování na str. 2

Zmeny ekonomického systému.

Ján Šalgovič

Nevítanou pripomienkou obetí, ktoré čakajú na Čechov a Slovákov, je tento pomaly sa končiaci hektický týždeň. Neistota, čo bude d'alej, rady na spotrebné predmety, predovšetkým pracie prostriedky, zdraženie cien benzínu. Prvé lastovičky nevyhnutnej zmeny ekonomického systému sa zjavili na oblohe. Reakcia na ne bola citlivá. Tomu sa pravdupovediac nemožno ani diviť. Po dlhých, predĺžených rokoch nehybného močiara komunistického hospodárenia, ktorý svojou ničivou silou vtáhoval 15 miliónov Čechov a Slovákov do svojich bezútešných útrobov, sa teraz pokúša nová, demokraticky zvolená vláda vytiahnuť republiku zo socialistického bahna. Žiaľ, nie je to možné - ako u baróna Prášila - chopením sa vlastného vrkoča a zázrakom, popretím akýchkoľvek ekonomických, či iných zákonov. A tieto

Pokračování na straně 2

Zprávy ZE SVĚTA

Již včera jsme měli nedostatek zpráv, což se stalo z důvodu poruchy komputera našeho překladatele. Proto také ještě dnes nemáme dostatek zpráv, a z tohoto technického důvodu dovolíme si vypůjčit několik zpráv z nejlepších českých novin - Lidových novin. Prosíme o pochopení a předem děkujeme Lidovým novinám za použití jejich zpráv, za což jim dopisem poděkujeme a omluvíme se. Redakce.

Nový obchod Michela Badre ve Varšavě nabízí velký výběr zboží, rychlou obsluhu a je otevřen 24 hodin denně. Francouzský podnikatel a jeho polští partneři chtějí otevřít 11 dalších takových obchodů v Polsku během jednoho roku.

Veřejná podpora stoupá, což naznačuje oslabení hospodářství Spojených států.

Počet žádostí o známky na potraviny a o peněžitou pomoc rodinám vykazuje ostrý vzestup po celé zemi. Washington, 19. srpna - Další známkou oslabení hospodářství je počet lidí, kteří dostávají potravinové poukázky a veřejnou podporu. Je hlášeno ostré zvýšení nejméně ve 44 státech; některé státy hlásily zvýšení až o 50 procent. "Účast v

programu potravinových známek dramaticky vzrostla v posledních 12-ti měsících", z čehož je vidět zvýšení počtu osob a rodin na veřejné podpoře, říká zpráva kongresu od Departmentu zemědělství, který spravuje program. Ačkoliv zpráva cituje činitele, nevztahují se k hospodářství, avšak také přispívající k zvýšení, seznam recipientů potravinových známek se považuje za barometr ekonomického klimatu. Často si

gnalizuje hospodářské potíže dříve než počet nezaměstnaných, protože i zaměstnaní mohou mít nárok na známky, když se sníží jejich mzda nebo pracovní hodiny. Od května 1989 do května 1990 stoupl počet lidí na seznamu potravinových známek o 1,3 milionu, když dosáhl 20-ti milionů poprvé od roku 1985. Report Departmentu zemědělství říká, že zvýšení počtu recipientů potravinových známek je "v silném souvztahu" se vzrůstem hlavního Federálního státního programu veřejné podpory rodinám se závislými dětmi. (Aid to Families with Dependent Children - A. F. D. C.)

Zatížení vlády

Zvýšení počtu žádostí stojí státní a federální vládu biliony dolarů. Federální vláda platí víc než polovinu nákladů programu A. F. D. C. a většinu nákladů na potravinové známky. Státní vlády také přispívají na tyto programy, a vykonávají jejich správu podle federálních pravidel.

Desetiletí Solidarity

"Generace našich otců se modlila, aby změny, o které se pokoušelo Polsko v letech 1956 a 1980 a Československo v roce 1968, proběhly v otoku našich zemích současně. Podařilo se to a měli bychom toho dokázat využít." Prohlásil to na včerejší besedě s novináři v Polském kulturním a informačním středisku v Praze předseda oblastního vedení Solidarity v Gdaňsku a člen předsednictva její celostátní koordináční komise Bogdan Borusewicz. Společně s členkou gdaňského vedení Alinou Pienikowskou hovořil o desetileté cestě Solidarity od srpna 1980, kdy vznikla nejen jako odborová organizace, ale především jako významná politická síla. Třebaže má dnes "pouze" něco přes dva milióny členů, což je úhelníkem čtvrtina počtu z počátku 80. let, její vliv na polskou společnost a politické dění se nezměnil, stejně tak jako podpora, kterou jí Poláci poskytují. Z řady zajímavých názorů alespoň jeden: během roku či roku a půl by se Solidarity neměla politicky štěpít, neboť pokles životní úrovně o 30 procent by ve spojení s politickým bojem mohl vést k tragédi.

L.J. (nel)

"Ja nič ja . . .

zasiahla podľa Jakeša celé socialistické spoločenstvo, vrátane Sovietskeho zväzu, sily, ktorá pomáhala držať všetko pohromade. Dokonca (ako sa vyjadril) nenesie nijakú zodpovednosť za vlnajúce uväznenie Václava Havla. Doslova povedal: "Nie som nijakým sudcom. Nebol som tam. Nesúdil som ho. Pokiaľ sa pamätám, nikdy som nevydal rozkaz, aby sa niekto dostal za mreže, aby bol odsúdený alebo zadržaný. Existovali zákony, ktorých sa príslušné miesta pridržovali".

Miloš Jakeš opät' odmietol tvrdenie, že vopred vedel o augustovej invázii a že by mal mať niečo do činenia s "pozyvácim listom". O auguste 1968 sa vyjadril, že "pravdepodobne išlo o omyl zo strany Sovietskeho zväzu". "Mali sa snažiť nájsť iné riešenie", - znie jeho dnešné hodnotenie tejto brutálnej akcie. Celý rozhovor Miloša Jakeša s New York Times sa nesie v starom-známom tóne typu "Ja nič ja muzikant". Skutočnosť, kto teda podľa jeho názoru nesie vinu za posledné roky komunistického režimu v Československu, neprezradil. . . Bývalý najmocnejší muž Československa trávi voľný čas okopávaním záhrady a upratovaním v dome. V omnoho väčšom dome, v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike upratovanie neporiadku, ktorý po sebe Miloš Jakeš a jeho súputníci zanechali, potrvá -žiaľ- omnoho dlhšie. Ale aspoň že sa s tým začalo. . .

Czechoslovak Daily Herald DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

OVERSEAS in US Dollars	
3 months \$ 38.00	\$22.00
6 months \$ 70.00	\$35.00
12 months \$125.00	\$65.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

Zmeny Ekonomického . . .

ekonomické zákony začínajú doliehať obrovským tlakom. Nielen na Československo, ale na všetky reformujúce sa krajiny bývalého Východného bloku - "ropným šokom" je najviac postihnuté Bulharsko, kde napríklad tamojšia letecká spoločnosť Balkan Air zastavuje od nedele predaj lístkov na vnútroštátne lety. Dôvod? Nedostatok paliva, zníženie sovietskych dodávok. Krátením dodávok ropy sú zasiahnuté okrem Rumunska, ktoré má vlastné náleziská - všetky európske členské krajiny Rady vzájomnej hospodárskej pomoci. O príčinách krátenia sovietskeho exportu "čierneho zlata" sa v správe tlačovej agentúry Reuter konštatuje, že ide o kombináciu zlej organizácie práce, výpadkov v ťažbe a potreby Sovietskeho zväzu získať tvrdé devízy a západný, predovšetkým spotrebný tovar. Navyše, tento týždeň vymenil Sovietsky zväz ropu priamo za obilie, takže ku všetkým problémom v tamojšom priemysle sa pridružujú aj následky katastrofálnej situácie v poľnohospodárstve. Reuter tiež cituje československého federálneho ministra hospodárstva, ktorý povedal, že vláda už vydala 60 miliónov dolárov na import ropy. Do konca roka plánuje kúpiť dovedna milión ton ropy na svetových trhoch. Dovážať by sa mohlo podľa Vladimíra Dlouhého tiež z Iraku a z Iránu prostredníctvom ropovodu Adria. Predpokladá sa, že od septembra by bolo možné importovať ropu týmto spôsobom. To by pravdepodobne nemuselo byť až tak drahé, pokiaľ sa Československu podarí dostať ropu za iracké dlžby voči republike.

Sovětský prezident Michail Gorbačov zvláštním dekretem rehabilitoval všechny oběti politických represí od 20. do 50. let. Oznámla to v pondělí večer agentura TASS.

Rehabilitace se dotýká nejen obětí politických procesů, ale i všech občanů, kteří byli pronásledováni „z politických společenských, národnostních, náboženských nebo jiných důvodů“, tedy i všech obětí násilné kolektivizace.

Stalin a jeho okolí, praví se v dokumentu, si od poloviny 20. let přivlastnili, neomezenou moc a „ve jménu revoluce, strany a lidu“ vzali sovětskému obyvatelstvu svobodu, která je „v demokratické společnosti považována za přirozenou a nezvratitelnou“.

Rehabilitace se nevztahuje na ty, kdo byli před druhou světovou válkou, během ní a těsně po jejím skončení odsouzeni za zločiny proti vlasti a sovětským občanům.

Vláda Sovětského svazu a vlády svazových republik mají předložit do 1. října příslušné návrhy na právní procedury, kterými budou navrácena práva obětem represí.

Nákladní vozy čekají u Jordánského přístavu Aqaba, aby převzaly náklad z lodí. Přesto že je embargo, zboží proudí do Iraku přes tento přístav.

SITUACE V PERSKÉM ZÁLIVU Neútočení, sankce, blokáda

Irák bude dodržovat pakt o neútočení se Saúdskou Arábií, uzavřený mezi oběma zeměmi před 16 měsíci, dokud ho bude respektovat i Saúdská Arábie. Podle zprávy irácké tiskové agentury INA je toto prohlášení obsaženo v dopise iráckého ministra zahraničí Tárika Azíze generálnímu tajemníkovi OSN Javieru Pérezovi de Cuellar.

V dopisu se navíc praví, že obvinění USA a jejich spojenců o chystaném útoku Iráku na Saúdskou Arábií byla pouhou zástěrkou pro rozmístění cizích sil v Perském zálivu.

Zpráva agentury INA, která se nezmiňuje o datu předání dopisu, je pravděpodobně reakcí na pondělní prohlášení saúdského velvyslance v Paříži, podle něhož se „saúdská půda nikdy nestane základnou pro útok proti Iráku“. Velvyslanec v této souvislosti opakovaně zdůraznil, že přítomnost amerických jednotek v Saúdské Arábii je „čistě obranná“.

Ve Washingtonu bylo v noci na úterý oznámeno, že ministr obrany Dick Cheney odjede v pátek do Saúdské Arábie, aby „zdůraznil přání své země využít vojenské síly k obraně saúdského království. Bude to jeho již druhá návštěva Saúdské Arábie v tomto měsíci.

Britské námořnictvo v Perském zálivu přistoupilo v úterý k „prohlídkám“ plavidel, z nichž se prvním stal na Kypru registrovaný tanker Glory, plující nedaleko dubajského přístavu Džabal Alí. Jak se ukázalo, tanker právě absolvoval v Džabal Alí opravu a neměl na palubě žádný náklad.

Itálie se v úterý rozhodla vyslat do východního Středomoří dvě fregaty a doprovodnou loď, které by se později mohly připojit k zahraničním flotilám v Perském zálivu.

Podle italské vlády západoněmecký kancléř Helmut Kohl nabídl vyslání minolovek SRN do oblasti krize, pokud se hlavní evropské spojenci v NATO rozhodnou vyslat do Perského zálivu své lodstvo. Kohl svou nabídku údajně učinil v telefonickém rozhovoru s italským premiérem Giuliem Andreottim.

Polská vláda se v pondělí připojila k sankcím OSN vůči Iráku a dočasně zakázala jakýkoli obchod s touto zemí, s výjim-

kou případných dodávek léků do Iráku. Podle předběžných počtů přesáhnou škody, které Polsku připojení k sankcím způsobí, jeden trilion zlotých ročně.

Brazílský ministr zahraničí Francisco Rezek na tiskové konferenci v Brasílii oznámil, že Irák jeho zemi požádal o dodávky potravin z humanitárních důvodů. Ministr prohlásil, že brazilská vláda žádost nyní zvažuje, protože dodávky potravin z humanitárních důvodů jsou ze sankcí OSN vyňaty. Irák však dosud nedostatkem potravin netrpí, poukázal F. Rezek.

Podle mluvčího Bílého domu Marlina Fitzwatera americká blokáda v Perském zálivu bude zahrnovat rovněž dodávky potravin, výjimkou budou pouze léky. Vysvětlil tak nedělní prohlášení prezidenta Bushe, podle něhož se má blokáda vztahovat „na všechno“.

Irácký vládní deník al-Džumhúrija v úterý napsal, že Bagdád může k prolomení blokády, kterou hodlají vyhlásit Spojené státy v Perském zálivu, použít síly. To, k čemu se Washington při pravu je, není nic jiného než akt čistého pirátství, zdůraznil list.

V souvislosti s krizí se stále častěji objevují spekulace o tom, jakým způsobem může být v konfliktu použit Suezský průplav, který hrál podstatnou roli v izraelsko-arabských válkách. Egypt zatím naléhání z různých stran na uzavření průplavu odolává a několikrát již ubezpečil, že tato vodní cesta zůstane otevřena bez omezení pro všechny lodě.

V sídanském hlavním městě Chartúm demonstrovalo v pondělí přes 200 000 lidí na podporu iráckého prezidenta Saddáma

Husajna a požadovalo odchod amerických jednotek ze Saúdské Arábie. Obdobná demonstrace, při níž kolem 700 převážně mladých lidí prošlo středem města, se konala v Alžíru. Menší demonstrace byly i v dalších alžírských městech.

Politika a Svobodná Evropa.

Mourdrý - Schulz - rfe

V československé politice je spousta věcí, o kterých denně Svobodná Evropa referuje. Shrnout je není tak jednoduché. Pořád se ustavují parlamenty, protože je parlamentů několik, ustavují se vlády, protože těch je několik. A všichni, protože jsou tam noví lidé, se vlastně učí, jak ve vládě pracovat, jak v parlamentě pracovat a jak třeba propojit tuhle práci. Protože pořád ještě panuje ten čas premiér, už drahnou dobu (od listopadu), a nikdo si pořádně ještě nedovede představit ty nové podoby, nové demokracie. Když se říká, že staré struktury ještě pořád působí na to co se děje, tak je to pravda. Konkrétně tzn., že na mnoha místech sedí dřívější funkcionáři a ne vždycky třeba brzdí, ale se chovají tak, jak se chovali vždycky a tím samozřejmě už překáží nějakému novému vývoji. A jinde třeba už jsou noví lidé, ale ukazují se, že všichni v posledních desetiletích vyrostli v určité atmosféře a naučili se určitým způsobem jednat, který neodpovídá téhle době. Když se pustí do určité koncepce, budou na ní trvat, budou ochotni se poučit, že se neurazí když se za 14 dní nebo měsíc ukáže, že by se to mělo dělat jinak. Všechny tyhle věci samozřejmě hlavně ta pružnost, která by měla být v myšlení i jednání, té se na všech frontách a úsecích lidé učí. Je to vidět na každém kroku a bude to vidět ještě pár měsíců, ne-li let. Každá vlnička, která se objeví, je vítána, ale ono je jich hrozně málo. Lidé se prostě odnaučili samostatně jednat a samostatně se rozhodovat. A okolnosti, které oni sami vytvářejí dohromady, nepovzbuzují nijak podnikavost nebo rozhodování a ty právě ještě pořád překážejí řádnému vývoji. Lidé, kteří mají nějakou odpovědnost a těch naštěstí přibývá, se musí čím dál víc v těchhle věcech orientovat. Také novináři.

To je další obtížná kapitola. Pořád si někdo na novináře stěžuje, že by to měli dělat lépe, že to neumějí, že by kritika měla být konstruktivní (takové různé slova se objevují), co je na jedné straně pravda. Dnes v celé řadě novin, deníků i týdeníků se objevuje velice velký počet schopných autorů. Doporučoval bych čtenářům, aby se malinko nad svou kritikou zamysleli. Ne, že bych někoho chtěl obhajovat, vím, že mezi novináři jsou hlupáci, ale zamyslet se nad tím a říct si, jak já bych to řekl, nebo jak já bych to dokázal. Služba novinářů je služba veřejnosti a za to nesou odpovědnost. Ale bylo by dobře, kdybychom takovou tu míru tolerance, kterou pořád chceme od druhých měřili vždycky na sobě, protože to bude v těchhle dnech zapotřebí.

List New York Times citoval v úterý arabské finančnícké zdroje, podle nichž Irák převezl z Kuvajtu zlato, valuty a zboží v hodnotě tři až čtyř miliard dolarů. Přestože Bagdád nikdy nezveřejnil výši svých rezerv zlata, odhady z doby ještě před invazí do Kuvajtu hovořily o zlatě v hodnotě asi 8,5 miliardy dolarů.

Sovětské vojenské poradci v Iráku nespouštějí s iráckými ozbrojenými silami ani s prezidentem Saddámem Husajnem,

napsal v pondělí s odvoláním na ministerstvo obrany SSSR sovětský večerník Izvěstija.

● Za první pololetí letošního roku vystoupilo v Moskvě z KSSS více než 27 000 komunistů a jen za červenec dalších asi 19 000 členů strany. Uvedl to v rozhovoru pro úterní vydání listu Pravda člen politického byra ÚV KSSS, první tajemník moskevského městského výboru KSSS Jurij Prokofjev. Z Lidových novin

Československo se zotavuje . . .

zjištěna pravda o tom, zda byl Jan Masaryk shozen z okna komunisty nebo zda skutečně spadl nešťastnou náhodou.

Z jejího úsměvu vyzařuje to zvláštní nevinné kouzlo tak mnohých mužů a žen v Československu. Jejich pánem je Havel a ten je dramatik a básník a všeobecný pocit v tom místě je, že všichni by raději zemřeli než by selhali - lži byly totiž těžkou nákazou v jejich zemi za komunistů. Odpovídá, jsouc jako doma svým jednoduchým způsobem v jedné z nejnádhernejších pozlacených barokních síní v Evropě - že historikové stále ještě nejsou jednotní, co se týče této otázky. Znamení jsou většinou povzbuzující. Ministr financí Václav Klaus je docela spokojen, když mu říkají "učedník Milтона Friedmana". Věří, že pouze nerušené ponoření do ekonomické svobody tuto zem s 15-ti miliony obyvatel, která byla před válkou považována za Švýcarsko střední Evropy zachráni od úpadku, do jakého ji přivedl socializmus. Ale není to přesně "volná plavba" (Nic nikdy není, kromě těch kouzelných momentů v plachetnici, a ty jsou vždycky přerušeny, dříve nebo později). Jeden poslanec varuje, že český "pokus" má zvláštní potíže, kvůli kombinaci slovenského separatizmu a komunistických pletich.

Americká velvyslankyně náhodou byla svědkem dvou rozhodných okamžiků v československé historii. Shirley Temple Black byla v Praze 20. srpna 1968, kdy Leonid Brežněv dal povel a sovětská, bulharská, maďarská, polská a východoněmecká vojska vtrhla do Československa a udělala konec Pražskému jaru, které po několik omamných měsíců se zdálo být koncem satelizace. Doslova zády ke zdi (byla v Praze z diplomatických důvodů), viděla to v nejděsnější podobě. Jedna žena, jen pár metrů od ní na Václavském náměstí, měla argument s malým kontingentem armády. Vojáci byli unuděni jejím "řečením" a jeden z nich vypálil salvu z kulometu přímo do břicha protestující ženy. "Co jsem nereportovala", řekla Mrs. Black, "bylo, že jedna americká turistka, která tam také uvázla kvůli invazi, se zastavila, aby zvedla kousek šrapnelu, který prošel tělem té ženy. Rekla, že si chce přivést domů suvenýr". Velvyslankyně Blacková je zkušená v zahraniční službě. V osmdesátých letech byla pověřena dávat diplomatický kurz, ve kterém se budoucí vyslanci učili, co mají dělat. Předtím byla šéfem protokolu, a předtím byla vyslankyní v Ghaně, kterážto služba, jak se říká, připraví člověka na cokoli. Bylo tam absolutně rutinou, že ghánský státní úředník, pozvaný na sedmou hodinu večer v neděli se dostavil ne v danou neděli, nýbrž následující neděli, a ne v 7 hodin večer, ale v 10 večer. A pak tam byl jeden státní pověřenec, který při sedmi po sobě následujících státních příležitostech se objevil se sedmi různými ženami a každou představil jako svou manželku; to vzbudilo pochyby, zda se patří gratulovat jedné po druhé. A na neštěstí nebylo ničím novým, když člen kongresu se objevil v 10 hodin večer a přál si vodku s ledem a smažené kuře. V takovém momentě paní Blacková, rezignovaně, se stala kuchařkou. Mrs. Black je krásná, a někdy rozpustile zamžiká očima. Když předstoupila před předsedajícího senátora ohledně svého vyslání do Prahy (kam přiletěla krátce před velkým zvratem v listopadu 1989), byla požádána aby řekla něco o dějinných neshodách mezi Moravany a Čechy. Nechtěla o tom mluvit, protože cokoli by byla řekla, by jí bylo mohlo strašit po příjezdu do Prahy; a tak nevinně řekla, že ve skutečnosti má starosti ohledně lidských práv cikánů. Senátor byl bezmocný; neměl u sebe Zákon o právech cikánů, proto ustoupil, zcela neslyšně, od celé té věci.

Později večer byla velvyslankyně ochotna vzpomínat na okamžiky ve své kariéře jako Shirley Temple a připomněla svému návštěvníkovi, že byla kdysi ženou Ronalda Reagana. Vdaná za Ronalda Reagana? Ano, v jednom filmu. Bylo jí tehdy 20. "Doufám, že jste ten film neviděl, bylo to hrozné". Nemůžeme věřit, že bylo hrozné něco, v čem velvyslankyně Blacková hrála nějakou roli. Přel. :mmj

Conservative Chronicle

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.
2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

"Burzy" alebo "Blšie trhy".

Z čl. tisku

Téma - Burzy v Československu. V Prahe na Sparte sa koná každú sobotu a nedeľu burza. Často sa tu vyskytuje tovar, ktorý sa dostal do Československa určite nie cestou legálnou. Ako sa na to dívate, ako je to možné. Odpovedá jeden z organizátorov burzy:

Tak na toto vám neodpoviem. Na to by vám mali odpovedať colníci skôr než ja. Pretože nám je to tiež divné. To my nemôžeme zabrániť.

Ale ja nechcem, aby ste tomu zabránili, ale možno ste počul, už sa tu všeličo rozpráva, tí čo predávajú tí aj rozprávajú. Máte odhad ako môžu toľko tovaru do toho Československa previesť?

To je vec, ktorá by nás tiež zaujímala. Pochopiteľne tí ľudia, ktorí to robia, tí si o tom nerozprávajú pred nami. Tí si o tom rozprávajú keď sú medzi sebou. Ale v každom prípade my sme tu mali aj zo začiatku problémy s NV, kvôli tomuto tiež. Chodili sem často kontroly a tiež sa na toho pýtali. Lenže my sme odpovedali jednoznačne. Riešite dôsledky a nie príčiny. Riešite príčiny, to znamená poriadok na hraniciach na colniciach. Pokiaľ tam bude poriadok, tak sa ten tovar sem nedostane a pokiaľ ten tovar už tu je, no tak sa predá. Či už sa predá na ulici, niekde v dome, alebo u nás, to už nehrá v podstate roľu, že?

To máte pravdu, a pokiaľ by ten tovar bol v obchodoch tak by sa nepredával na burze.

To je ten hlavný dôvod a v tom uznesení, čo vydal NV o burzách tam je to vyslovene napísané, že to administratívne nemôžu zakázať, pokiaľ ten tovar nie je bežne na trhu k dostaniu.

A ako dlho ešte budú na burzu sem obyvatelia nášeho štátu jazdiť? Je tu veľký nával ľudí zo Slovenska, z Moravy a Sliezska.

No pravdepodobne pokiaľ nebude tovar v obchodoch.

*

Burzy a nie len v Prahe sú skôr šmelinárskym jarmarkom a miestom nekalého obchodu. Rozhodne sú na nich porušované zákony nášho štátu. Ovšem pravdou je, že štátne orgány a inštitúcie všeličo tolerujú a niekedy sú nútené privrieť jedno oko, alebo aj obe. Rovnaká situácia je aj v Brne. S pracovníkom oddelenia hospodárskej kriminality Krajskej správy ZNB nadporučikom Jiřím Čuperom na túto tému hovorí Jaroslav Rektor:

Ako v súčasnej dobe vyzerá úroveň burz v Brne? Vieme, že sa poriadajú burzy s rôznym zameraním, od spotrebného tovaru až po burzy motoristické.

Mal som možnosť vidieť nie len burzy u nás v Brne, ale tiež v Ostrave, Kroměříži, Slušovicích a inde. Tá brnenská burza nevyčníka v ničom oproti ostatným burzám. Dá sa to rozčleniť na burzy účelové, t.j. predaj autosúčiastok, staré ošatenie, športové burzy a pod. Ovšem musím podotknúť, že sú hocikde zneužívané tie burzy len ku komerčným účelom, t.j. k predaju tovaru získaného k nám nelegálnou cestou, pašovaním alebo inou trestnou činnosťou.

Ktoré druhy tovaru máte na mysli?

Jedná sa najmä o spotrebnú elektroniku, ktorá u nás na našom trhu nie je, audiovizuálne prostriedky t.j. magnetofónové kazety, videokazety, náhradné diely k vozidlám, autopríslušenstvo, ošatenie, odevy a pod.

Z ktorých štátov sa k nám tieto veci dostávajú?

Jedná sa o tovar z Poľska, kozmetika, rifle, ošatenie a v poslednej dobe z Rakúska, kde je tovar nakupovaný na Mexikoplatze vo Viedni a na ďalších trhoch. K nám je dovážaný a predávaný na burzách.

V mnohých prípadoch môže ísť o tovar nekvalitný.

Presne tak. Mám skúsenosti, že sa jedná nie len o tovar nekvalitný, ale aj o atrapy tovaru. Bol som svedkom toho, kedy Poliak predal atrapu videorekordér, ktorý bol vyrobený z papiera. Kupujúci nemá možnosť na burze si vyskúšať, vezme to zabalené a doma zistí, že sa jedná o atrapu. Okrem toho problému o ktorom som hovoril je možnosť že kupujúci sa dopúšťa protiprávneho jednanie. Jedná sa napr. o nákup tovaru, alebo valut od devizového cudzozemca, a vypláca našu menu. To nie je len otázka burz, ale aj pouličného predaja, ktorý sa v poslednej dobe veľmi rozmáha.

Môžem uviesť miesta. Pri Priore, na Brnenskej priehrade, na parkoviskách, kde si súkromne ľudia poriadajú burzu a vystavujú sa všetci nebezpečeniu, ako predávajúci tak kupujúci. Pri Priore predávajú väčšinou Vietnamci a Poliaci.

Na burzách hlavne s motoristickými potrebami sa stáva, že sa predávajú veci odcudzené z aut, prehrávače, príslušenstvo rôzneho druhu, pneumatiky, veci pochádzajúce aj z bytových krádeží.

V súčasnej dobe pribúdajú u nás rôzne erotické časopisy, uvoľňujú sa zábrany erotiky a aj tovar tohoto druhu sa stáva predmetom predaja na burzách.

Oproti obdobiu predošlých rokov, kedy bol eminentný záujem o pornočasopisy a porno-kazety, sa znižuje. Sú síce záujemci o tento

V našem minulém článku o sokolské činnosti v Americe jsme vás krátce seznámili s americkou obcí Sokolskou, která letos oslavila již 125 výročí založení své první jednoty. Dnes vám představíme další organizaci a to slovenský Sokol, který má ústředí od svého založení před 94 léty ve městě East Orange ve státě New Jersey.

Nejprve však pár slov na vysvětlení o sokolských organizacích ve Spojených státech. Někteří nezasvěcení návštěvníci z Evropy a hlavně Československa se totiž pohoršují nad tím, že v Americe existuje několik, na sobě nezávislých sokolských organizací, což si oni vykládají jako úkaz nesvornosti, roztržitosti a zbytečného oslabování sil. To je ovšem veliký omyl! Rozdílné důvody, jež vedly k založení každé z těchto organizací a princip, na kterém dnes operují, nemá nic společného s nějakou nesvorností, právě naopak. Panuje mezi nimi vzájemná úcta a velmi úzká a úpravná spolupráce. Pořádají společná školení svých cvičitelů, není jednoho sletu a veřejného podniku, které by se ostatní hromadně nezúčastnily, a všechny patří k světové sokolské federaci, kde spolu s československým Sokolem v zahraničí koordinují svou činnost. A konec konců pluralita přispívá k zdravému soutěžení a je naprosto nutná k potírání stagnace, což může být lidské společnosti jen a jen na prospěch.

Jak jsme již naznačili, důvody pro založení jednotlivých sokolských organizací v Americe byly rozdílné. V případě slovenského Sokola je třeba chápat poměry, které v Americe ke konci minulého století existovaly. V ten čas totiž nebylo v Americe žádné veřejné sociální, nemocenské a starobní pojištění, jak je tomu dnes. Jestliže si tenkrát někdo takové zabezpečení přál, musel si zakoupit vlastní pojistku od některé soukromé pojišťovny, jejichž ceny však byly většinou chudých přistěhovalců nedostupné. Tato situace dala vzrůst velkému počtu všelijakých svépomocných spolků, které se snažily svým členům vypomoci v případě nemoci anebo úmrtí. Podobnou funkci vykonávaly i české sokolské jednoty. Na jedné straně to sice pomáhalo v náborech nového členstva, na druhé straně to však mnohdy znamenalo, že peníze, původně určené pro stavbu sokolovny anebo nákup nutného náradí, musely být použity na pomoc postiženým členům. Když se dospělo k všeobecnému poznání, že takové uspořádání je neúnosné i nadále nemožné, začaly se organizovat nové, tak zvané vzájemné bratrské pojišťovací spolky, které nabízely svým členům ke koupi laciné pojistky, jaké si mohl téměř každý dovolit. Tento vývoj byl pochopitelně s nadšením uvítán sokolskými

Bytová situácia . . .

bežné, byty majú spravidla tridsať až štyridsať štvorcových metrov. A novostavby 70-tych a 80-tych rokov nie sú o nič väčšie. Podľa oficiálnych štatistických údajov pripadá na jedného Moskovčana menej ako osem štvorcových metrov obývacej plochy. Konkrétne to znamená, že sa dve, niekedy až tri rodiny delia o jeden byt. Každá má izbu, kuchyňa, kúpeľňa a toaleta sú spoločné.

A predsa je Nataša Petrovna so svojou rodinkou na tom oveľa lepšie ako napríklad snúbenci alebo mladí manželé, ktorí ešte nemajú byt; čakacia lehota je totiž desať až dvanásť rokov. A tak medové týždne sovietskych mladomanželov, hoci zosobášených, ale často roky žijúcich od seba, zahľujú mračná bytovej núdze. Koncom 80-tych rokov chýbalo iba v samotnej Moskve oficiálne najmenej tridsaťtisíc bytov. Avšak toto číslo je vzhľadom na tamojšie skutočné bytové pomery len málo pravdepodobné. Navyše číselná evidencia pre celý Sovietsky zväz vôbec neexistuje. Jedna z príčin by sa dala ilustrovat' nasledovne: V Moskve je zákaz prist'ahovania obyvateľ'stva z vidieku. Ak chce nejaký podnik prijat' pracovné sily, musí alebo sám poskytnúť zamestnancom byt, alebo od nich žiadať, aby predložili miestnym úradom doklad o možnosti bývania. To však podniky sotva dodržiajú. Uchádzačov z provincií, ktorí si od veľkých miest s'ubujú lepší život a lepšie zaopatrenie, prijímajú do pracovného pomeru a títo si potom na vlastnú päsť hľadajú ubytovanie. Keďže bytov niet, nast'ahujú sa do jedného dve až tri partaje, pričom na bytovom úrade je prihlásená iba jedna. Ostatní sú takzvané "mŕtve duše", teda obyvatelia mesta bez legálneho povolenia pobytu. Tým sa dá samozrejme vysvetliť aj skreslenosť štatistických údajov.

Katastrofálna bytová situácia, ktorú otvorene priznáva aj vedenie Sovietskeho zväzu sa nevyrieši za niekoľko rokov, aj keby skutočne zasiahla doteraz zaviaznutá ekonomická perestrojka. A život na vidieku, či už z dôvodov zlého zásobovania spotrebným tovarom alebo nedostatočného kultúrneho vyžitia, nie je prijateľnou alternatívou. To má samozrejme d'alekosiahle demografické a sociálne následky: rodiny s jedným dieťaťom sú štatistickým priemerom obyvateľ'ov miest, čo nesúvisí s egoistickým postojom, ale je to reakcia na klesajúcu životnú úroveň. "S milovanou je raj aj na salaši" - hovorí ruské porekadlo. Ale v realite sovietskych veľkomiest zostáva snom hoci aj obyčajná drevenica. Sociálny postoj ľuď, bilancia pracovných síl a mnohé ďalšie - to je odplata hospodárskemu systému, ktorý zlyhal.

pracovníky, ktorí tým boli zbavení veľkého bremene a mali možnosť se plne venovať svému pôvodnému poslaniu, sokolské výchově. Někteří členové, mezi nimi skupina Slováků, však příliš těmto novým pojišť'ovacím spolkům nevěřili a navrhovali, aby Sokol sám vzal na sebe úkol takového pojišť'ovacího spolku. Marně se snažili přesvědčit ostatní, že Sokol je schopen spolehlivě vykonávat funkci výchovnou i pojišť'ovací. A tak nakonec tato skupina slovenských Sokolů v Chicagu se rozhodla v říjnu roku 1893 založit na tomto dvojím principu svou vlastní, nezávislou jednotu. Jako základ pro pojišť'ovnu musel každý člen složit dolar a zakoupit si pojistku. Tato myšlenka našla úrodné pole mezi Slováky v jiných městech a nových jednot začalo rychle přibývat. Za necelé tři roky, 4. července 1896, sešli se delegáti těchto jednot v East Orange. Tak byl slovenský Sokol v Americe založen o více než dvacet let dříve než na Slovensku. Slovenský Sokol stále věrně plní svůj úkol, který si při svém založení předsevzal. Díky své pojišť'ovně je to dnes finančně nejsilnější krajanská organizace. Jako každá pojišť'ovací společnost, podléhá i slovenský Sokol přísné vládní kontrole. Protože má tato pojišť'ovna o mnoho vyšší finanční rezervy, než zákon vyžaduje a je vzorně vedena, státní orgány ji každoročně bodují jako jednu z nejlepších pojišť'oven toho druhu ve státě. Po stránce sokolské je tato unikátní organizace stejně úspěšná. V současné době má celkem 12 žup, ve kterých je soustředěno 325 jednot s více jak 8.000 členů. 800 příslušníků dorostu a přes 8.000 dětí. Padesát jednot má své vlastní sokolovny a pět letních středisek. Jedno z těchto moderně zařízených středisek současně slouží jako škola pro výcvik vedoucích cvičitelů všech sokolských organizací v Americe a Kanadě. Mnoho členů dává přednost trávit dovolenou v těchto střediscích, mezi svými, jak říkají, než kdekoli jinde ve světě. Od roku 1905 vydává tato organizace Ústřední měsíčník, který nyní vychází v novinovém formátu a nazývá se Sokol Times. Kromě podrobných organizačních zpráv najdete tam často zajímavé články jak v angličtině, tak i slovenštině.

Tělesná a duchovní výchova, věrně vedená v duchu Tyršova učení, zaujímá stále nejpřednější místo v programu slovenského Sokola. Největší zásluhu na tom zajisté má nezapomenutelný dlouholetý náčelník Karol Bednár, původem moravský Slovák, který Sokolu vchoval celé generace a Americe řadu úspěšných olympijských a mezinárodních závodníků. Náčelník Bednár byl tak nadšený sokol, že dokonce i vlastního syna při křtu nechal pojmenovat na Charles Sokol Bednár! Americké sokolstvo je nesmírně vděčné tomuto neúnavnému sokolskému pracovníku za jeho téměř 400-stránkovou, anglicky psanou a bohatě ilustrovanou tělovýchovnou příručku, která obsahuje bezvadný anglický překlad Tyršovy soustavy a názvosloví. Tato příručka dodnes slouží jako standartní učebnice tělocviku.

Od svého vzniku vlastenečtí a pokrokoví slovenští Sokoli stáli vždy v popředí úsilí o slovensko-české bratrství. Stáli vždy věrně po boku svých českých bratrů v boji proti útlaku Rakouska-Uherska, proti nacizmu a fašizmu i proti komunizmu.

"Burzy" alebo . . .

druh tovaru, ale vzostupnú tendenciu to v žiadnom prípade nemá.

Je možné stíhať ľuď, ktorí predávajú nakradnutý a pašovaný tovar, teda tí, ktorí porušujú naše zákony?

Je veľmi zložitá na burzách zasahovať proti týmto ľuďom, pretože občania, ktorí majú záujem kúpiť nejaký tovar, nie sú nám naklonení, pretože im "kazíme" zámer. A my vlastne jednáme so zákonom v ich záujme.

Navštívte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervované data. Zavolejte o podrobnosti!

Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$ 515.-

MNICHOV \$ 587.-

ZURICH \$ 629.-

PARIŽ \$ 630.-

VÍDEŇ special \$ 515.- non-stop.

VARŠAVA speciál \$ 699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Čermák Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

V Baltických štátoch Balharsku a Rumunsku nič nového

Skukálek - rfe

Po desaťročia sa 21. júl v Estónsku, Litve a Lotyšsku oslavoval ako štátny sviatok. Sobota však tentoraz prebehla skôr pokojne, hoci išlo o 50-te výročie anexie baltických republík. Prezídium lotyšského parlamentu vydalo vyhlásenie v domácej tlači, v ktorom sa uvádza, že sovietska nadvláda, ktorá sa začala 21. júla 1940, znamenala likvidáciu nezávislej republiky Lotyšska. Skovietsky zväz prinútil parlament troch republík pod nátlakom Červenej armády, aby hlasovali za pripojenie k Sovietskemu zväzu. Vynútené pripojenie bolo predohrou k masovému teroru a vyvražďovaniu národa. Dôsledky tejto hrôzovlády sa pociťujú až dodnes.

V lotyšskom hlavnom meste Vil'nuš sa zhromaždilo okolo 2 tisíc ľudí na protestnú demonštráciu proti anexii pred 50. rokmi. Predseda parlamentu Bronius Kuzmiskas vyhlásil, že pre obyvateľov Litvy je 21. júl dňom smútku. V estónskom rozhlase oznámili, že na výročie sa neplánujú nijaké zvláštne akcie. Aj sovietska tlač si pripomenula ojedinelé výročie. Pravda vyhlásila, že pripojenie baltických republík k Sovietskemu zväzu sa hodnotilo jednostranne. Neslobodno však podľa Pravdy jednu zjednodušujúcu schému nahradiť inou. Denník Rabotčaja Tribuna tvrdil, že Sovietsky zväz nikdy nezaobchádzal s baltickými štátmi podobne ako Nemecko s Poľskom. V Sofii vyviezli z mauzólea zabalzamované telesné pozostatky zakladateľa komunistického Bulharska Georgija Dimitrova.

Sklenená rakva stála v mauzóleu z bieleho kameňa od Dimitrovej smrti roku 1949. Mnohým Bulharom však toto všetko nestačí. Uprostred Sofie na takzvanej ulici bez komunizmu si demonštranti postavili mesto pravdy, skladajúce sa asi zo stovky stanov. Bulharský prezident a vedenie vládnucej socialistickej strany dovidia na stany zo svojich okien. Asi 350 obyvateľov tábora žiadalo predovšetkým odstúpenie prezidenta Petara Mladenova. Verejnosť je znepokojená odvtedy, čo sa objavil videový záznam, na ktorom vidno Mladenova, ako diskutoval o možnosti použitia tankov proti demonštrantom v decembri minulého roku. Mladenov 6. júla skutočne odstúpil. Takisto odstránenie Dimitrova z mauzólea patrilo k ich požiadavkám. Minulý týždeň zabalzamovanú mŕtvolu spálili. Teraz však demonštranti žiadajú, aby sa bývalý komunistický vládca Todor Živkov zodpovedal pred par-

VÁCLAV BENEŠ
TRÉBÍZSKÝ

kráľovna Dagmar

Pokračování z min. úterý

„Tobě jsem na věky věčné Drahůškou... Aby ses přesvědčila, je-li šťastna, je-li spokojena... Přijedu ti, matičko, půl cesty naproti... Zavítáš k nám?“

„Budu-li jen kdy moci...“

„Budeš... uvidíš, že budeš...“

„A než se dnes rozejdeme, než si odpočineme, abychom se zítra mohly přemoci, tuhle prosbu k tobě mám...“

„Ty... prosbu?... Matičko!“

„Vždyť jsi už královnou...“

Děvuška zavřela matčiny rty dlouhým polibkem...

„Mladého krále dánského strýc v tuším vězení již drahný čas... Buď tvým prvním skutkem, jakmile vkročíš na půdu nově vlastní tvé, jeho svoboda!... Jsou rozvadení s příštím chotěm tvým na smrt, a obměkčíš-li srdce královo, všechna srdce se ti potom otevrou dokořán...“

„Jak bych toho mohla opomenout, matičko drahá...“

„A potom ti dá Pán Bůh všechno dobré, ušetří ti veškeré požehnání své, potom budeš šťastna, potom ti rozkvetou cestou života květy, jež ti teď mistrně zobrazil v modlitební knize otec Dobrohost... Jen na čest svou pamatuj ve vlasti vzdálené, budeš-li moci, nikoho neopouštěj, nikomu nedávej ubližovat a uvidíš, jak tě budou ctít, jak tě budou milovat...“

Slavičkové spustili opět tak nejpříjemnějším fortem, ale nyní ve se, tak jako do skoku, když o svatbě nejhlučněji, když snoubencům na zdraví, štěstí a Boží požehnání připíjejí...

Potom již v komnatě, jejíž okna otevřena, ticho...

Měsíc prorazil paprsky svými lehýnké mlhy, jež se rozestíraly pod hvězdami jako poloprůhledné závoje, a přímo pod okny ozářil postavu mladého muže, jehož pravá ruka opírala se o koleno a o ruku opět hlava mužova... Nebylo ho tu ani vidět. Také sebou ani nepohnul...

Byl to Soběhrd Černínovec...

Co v hlavě jeho téměř chvílemi vířilo, těžko povědět. Všecko se před ním řítilo do propasti, ráj, jež si tak někdy vyklenul v myšlenkách nad svými skránkami, rozplýval se rychleji, než tyhle dnešní noční mlhy... Když se vrátil po boku Vratislavově do vlasti a zůstal při dvoře Přemyslově, začal skorem věřit ve štěstí své a již se mu nejednou zdálo, že mu ani ujít nemůže. Vojvoda Přemysl již na knížecím stolci hezký čas a o nějaké zvěsti z Dánska ani slechu. I Drahůška jako by se k němu chovala pítulněji, leckdy se jí vyproudil rty ve společnosti jeho zvonivý smích, nevíhounký žert; ale chtěl-li jí cosi povědět, zmizela mu před očima jako motýlek... Tak se zdálo, že se k němu nechová ani jako dcera knížecí, spíše jako rodná sestřička... Soběhrd s Vratislavem druzi nejméně; jako druhdy na půdě pokrevenské, i nyní co jeden, to druhý. Vojvoda Přemysl k němu také přivítiv a náchylen, jako by byl z jejich rodiny. A říkával nejednou: „Tobě se teprve za všechno, co jsi mi prokázal, odměním...“ Co to mohlo být jiného, než že mu Drahůšku dá... Jen jednou projel mrazivý vítr srdcem i duší Černínovce... Bylo to tehdy, když Drahůšce dávali jména cizí, aby se prý v Čechách nepohoršili ze jména Drahomíra... Nebyloť od oné kněžny z rodu Stodoranů, jež se krvi Přemyslovců stala litičí, mezi ženskými potomkyněmi Libušinými, žádné Drahomíry jako z trestu a kletby... Až Přemysl první učinil výjimku... a byla i jemu při tom pohnutkou myšlenka: „Ať aspoň jedna Drahomíra Přemyslovna v památce dobré.“ – Otec Dobrohost k tomu tenkrát připověděl: „Dejž, to milý Bůh!“... Starý Černín měl svatou pravdu, řekl-li, že jidášské duše budou hledat na rodně nového vojvodu, i nejnepatrnější stín. A našli ho i ukazovali naň. A Přemysl jej odstranil. Ale jméno Marketa ujalo se jen na papírech a ve veřejných listinách, v ústech lidu nikoli, a Přemyslova dcera sama prvotnímu jménu věrna zůstala. „Mar-

keta“ znělo tak cize, tak nezvykle, že se jí zdávalo, jako by to ona nebyla... Však jí je také dali v Němcích, když mišenský biskup se dotkl dvěma prsty jejích líček a řekl: „Marketo, znamená tě znamením svatého kříže a biřmují tě křížem spasení“... – Tehdáž bylo Soběhrdovi, jako by mu sama Morana k srdci sáhla... Nemohl se z toho ani vzpamatovat... Ale když se Drahůška po novém jménu ani neohlédla, jako by jí nepatřilo, spadl mu z hrudi přetěžký kámen... Plynul týden za týdnem, měsíc za měsícem, až tu zase jaro, a s jarem všechno kouzlo života... Drahůška sličnější den ode dne... Teprve nyní bylo vidět, jak jí svědčil vzduch rodné země... Soběhrdovi se ani z Prahy a v Praze z Hradčan nechtělo. Až ho otec musel upomenout, že na Plzeňsku vzduch ještě svěžeji než nad pražskými městy...

Soběhrd se odmítl, zadíval se starému otci v obličej a ve tvářích jeho zazrcadlila se tak úpěnlivá prosba...

„Víš, otče, jak tě miluji; ale i já vím, jak ty lneš k vojvodské rodině. Je tak šťastna a dovol, aby paprsky štěstí jejich padly i na mé skráně...“

Starý Drslav Černín se zarazil, tak se zdálo, jako by i o krok byl ustoupil zpět.

Soběhrd zachytil jeho pravici.

„Tatičku... proč by nemožná být Drahůška mou...?“

Mladý muž tato slova ze sebe vyrazil a ruku otcovu sevřel, jak mohl nejuprdučeji.

„V rodně Přemyslově neznám, hochu, žádné dcery, jež by se jmenovala Drahůška... Znáš jen Marketu, a té jiný ženich určen... Marketa Přemyslovna utvrdí prý přátelské poměry s rody mocnějšími krve naší... Rozumníš? – Přemysl bude co nevidět potřebovat silných spojenců... Jeho záměry se prou až k nebi... Nestůj mu, chlapče, v cestě... Rod Černínů musí mu zůstat věrný... věrný do jediného člena svého... Vyslal jsem vás do světa kvůli němu čtyři, ty ses dosud vrátil jediný, o třech bratrech tvých nikde ani slechu, poručil jsem již všechno Pánubohu, ale za to mi musíš zůstat ty – ty, ve kterých skládám všechnu naději pozdních svých let...“

Levá ruka otcova spočívala již na rameni synově. Zraky Drslavovy upřeny neodvratně v oči mladého muže...

„Že jsem kdy našel stopu jejich! – Že jsem se jen ptal po jejich úkrytu!“

„Byl tak můj rozkaz a tvá povinnost!... Jáčku: Soběhrde, zítra odjedeš se mnou na Žinkov... Nezbývá ti než poslechnout...“

Ale Soběhrd neposlechl a neodjel...

Černínovec zašel již druhého dne k samému vojvodovi...

„Jsem rád, že přicházíš... Budu tvých služeb opět potřebovat... Nevěděl bych ani o spolehlivějším poslu. – Jsem ti sice dlužníkem dodneška, ale buď ubezpečen, že dluhu mého již na dlouho trvat nebude...“

„Mohl bys jej – jasný vojvodo – tak snadnince odčinit...“

Černínovci se hrdlo každým tímhle slovem stahovalo újeji. Přemysl se zlehounka pousmál...

„Jak? ... Za svou přímou jsi mi třikrát milejší!“

Vojvoda mladého muže osmahlou tvář i pohladil.

Soběhrd si oddech volněji.

„Rukou Drahůščinou...“

„Chtěls říci: *Marketinou!*“

Potom se vojvoda odmítl, obličej jeho zvažněl, postava jeho vzrostla... Až se před ním Soběhrd v duši zachvěl... Přemysl se stal tak rázem knížetem. Takhle ho mladý Černínovec nikdy nespáčil...

„Pamatuješ se na svatbu v Bukovské?“

Přemysl mluvil hlubokým hlasem. Ale nedal Soběhrdovi ani odpovědět. Okamžitě pokračoval...

„Na svatbě byl dánský králevic... Vyslovil tutéž žádost

Pokračování na str. 7

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

As the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts.

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road Chicago, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650
Phone 654-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

Member
FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v MASARYKOVĚ MAUSOLEU a připojených KRÍDLECH BENEŠ a Štefánik pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi podáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 738-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní rádiový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

jako ty... A víš-li, co jsem mu odpověděl? – Až budeme rovni jeden druhému... Tehdáž jsem mu nic nemohl slibovat...“

„A nepřijde-li nyní?“

„Pro služby, které nám prokázal otec tvůj, kterými jsme zavázáni díky rodu tvému, pro cestu tvou, kterou jsi nám přinesl poselství z rodné země... chci této chvíli zapomenout. Přičítám tvou žádost mladistvé nerozváženosti. Svou přízni zůstanu ti nakloněn vždycky...“

„Svou přízni, jasný vojvodo? – A ničím více? – Jen svou přízni... A přízeň knížecí přece prchavější nejprudší bystřiny a kratšího trvání než bublina...“

Soběhrd ani nevěděl, jak se octl na náhradí, tváře mu hořely nejprudším žárem, hlavu jeho pojala závrať...“

„Pro Bůh, Soběhrde, vzpamatuj se přece, pro naše přátelství...“

„Samá přízeň... samé přátelství... a jsem jim přes to méně než otrokem...“

„Tys byl u otce?... Takhle, Soběhrde!“

Černínovec se dal, jak mohl nejprudčeji, ke Strahovské bráně. Vratislav sotva po jeho boku postačil...“

„Co se ti jen stalo? – Mluv přece...“

„Jsem nešťasten... tuze nešťasten, než abych ti mohl všechno povědět...“

„Neříkal-liš otcí o ruku sestřinu...“

„Uhodls!“

„A otec?“

Soběhrd vyhrkl v posupný smích a oběma rukama se chytil za mladou hlavu.

„Přičetl to mé nerozváženosti a ujistil mne přízni svou... Může-li být, Vratislave, jizlivějších slov, než jaká vyšla z úst tvého otce a mého vojvody?... Je po všem – po všem štěstím mé – všechno ztraceno... všechno zmařeno...“

„I naše přátelství, Soběhrde?“

„I naše... Vratislave...“

Oba mladí muži stáli proti sobě mlčky a nevěšili si ani, že se k bráně blíží zástup jezdců, na nichž všechno zlatem jen hořelo. Mezi jezdci třpytila se i mitra biskupská, posázená nejskvostnějšími drahokamy, s berlou pastýřskou... Byla jich slušná řada a všickni jako by rodní bratři byli... Na svahu, odkud se s Bílé hory rozkládá vyhlídka na Hradčany, stanuli, přednější skupili se v zástup, hovořili cizí, nesrozumitelnou řečí, ukazovali k svatovítskému chrámu, ten s mitrou a berlou se zahleděl k hradovým budovám dlouhým, neodvratitelným pohledem... A když se zase hnuli, až záře z nich vycházela...“

„Dánové... Jsou to oni... jsou... již si pro ni jdou... Má Drahuško... má duše jediná...“

Soběhrd vzkřikl nejbolestnějším zaupěním, a než se Vratislav po něm ohlédl, zmizel mu již z očí v nedalekých průtřích...“

Přijížděli Dánové pro Drahušku svému pánu opravdu.

A ode dneška nebylo již Soběhrda na dvoře vojvodském ani vidět, až teprve za téhle poslední noci vplížil se sem nepoznaný a nepozorován. A byl z větší části i svědkem hovorů Drahuščina s paní matěří... Každické slovo, jež doletělo tichounkým větérkem nočním ze rtů Přemyslovy dcery k uším jeho, bylo mu do srdce ocelí, a přece nemohl odtud a nemohl, jako by měl nohy spoutány přetěžkým řetězem, a ztajil ještě pod hrudí i dech, aby mu ani jediného slova neušlo.

Sám Bůh věděl, jaké myšlenky klíčily pod lebkou jeho a jaký záměr ho sem přivedl. Zraky tkvěly mu pod obočím nějak příliš hluboko, v tváři byl všecek přepadlý, jako by kolik nocí ani oka byl nezamhouřil...“

„Buď šťastna, buď spokojena, buď blažena... Slyšíš mne, Drahuško... ty jediná duše má, ty veškerá touha má... S Bohem, Drahuško... S Bohem... na shledanou...“

Touhle chvílí zarděly se nad Prahou první červánky, na Hradčanech rozproudil se nezvyklý ruch za nejčasnějšího zásvitu denního... Mladého muže, jenž se nádvořím skorem více potácel, než aby kráčel pevným krokem, nevěšil si nikdo a kdyby si ho byli všimli, nikdo by se byl ani neodvážil, aby ho zadržel. Soběhrd Černínovec byl na Hradčanech při dvoře vojvodském jako v druhém domově...“

Drahuška dlela již opět u okna. Jedva že se jí tak na dnešek jen očka sklízila... Slyšela zcela určitě, že jí někdo volá, že jí s Pánem Bohem dává... Vzpohila se z lůžka, zahalila se závojem a nahlédla plachým okem do nádvoří... Ale nebylo tam již nikoho. Jen čeledínové se jí před očima kmítali a všickni v nejsvátečnějším odění... Snad se jí to přece jen zdálo...“

A ještě jí v mladistvé hlavince znělo: „Buď šťastna, buď spokojena, buď blažena...“ táhlejší a táhlejší ozvěnou, když se otevřely zlehounka dveře a vcházely panny, jež jí měly upravit k dnešku účes a svatební šat...“

III **A** sotvaže vzešlo nad Prahou slunce, valily se k Hradčanům a Strahovské bráně všemi ulicemi nesčetné davy měšťanů, měštek, paniců, panen a vši čeledí.

Odvezou dnes Drahušku od otce, od matky za řeky, za hory, za lesy a až za moře... Sotva se rodným krajem rozhlédla, sotvaže ji poznalí a zamilovali si ji, už jim ji zase berou... Tak již souzeno synům a dcerám vojvodským. Kolikrát musily již jen v rodě Přemyslovců dcery do ciziny a potom památka po nich v Čechách jak by padla do vody... Ale kam přišly, všude příchod jejich blahoslavili a nikde toho nepotřebovali litovat... Plakávali pro ně, všechno dobré jim na cestu přáli, pomodlili se za ně; ale jak se s touhle knížecí dcerou rozloučí? – Za moře ještě nikdy žádná nešla. A měštkám již nyní pomyslením, jak se Drahušce povede, slzy do očí vstupovaly, že skorem ani na cestu neviděly. Jak asi vlastní její matičce!

Na Hradčanech a odtud až za Strahovskou bránu hlava vedle hlavy; všecken věk a všecken stav tu zastoupen...“

Již se odevšad rozhlaholily zvony nejpěknějšími hlaholy a všemi jako by proráželo tak dojemným, tak nevyzpytlým souzvukem: „S Bohem... s Bohem... s Bohem...!“

Zástupy lidu jako by se moře dmlou od samého dna... Matky zdvíhaly děti na loktech, aby lépe viděly; všude hlava na hlavě a nových a nových davů ještě přibývá... I venkovského lidu shromážděno zde bez počtu...“

Drahuška ve vojvodském paláci klečí oděna v roucho svatební na červených aksamitových poduškách se zlatým drahocenným třepením... Přibledlými tvářemi třpytí se jí perla za perlou a každá jako by se kolíkerými barvami měnila a všechny na měkkou podušku dopadají... Ve vlasech nevěstinych věnec myrtový a šíjí až k zemi splývá nesčetnými záhyby poloprůhledný závoj. Svatební šaty barvy jasně oblakové, jako bývá nejčistší blanky za červnových dnů...“

„Až se octneš na trůně královském, pamatuj na čest i stud, buď povždy bohabojná, milosrdná, dobrotivá, štedré ruky chudým neodpírej a potom budou všickni v tebe doufat... Pamatuji na otce, na matku... nezapomeň rodné země své... buď pamětlivá, cos sama zkusila...“

Vojvoda Přemysl již dále nemohl; musel umlknout mimoděk a rty sevřít těsněji, aby se přemohl. I jeho duši pojala tak náhle lítost, že snad co živ tohoto miláčka svého neuvidí, že snad co živ s Drahuškou už se neshledá...“

Jen se k ní nachýlil a dlouhým políbením na tváři, čele i rtech poceloval...“

Co paní Adléta k dceři hovořila, ani slyšet nebylo... Kolikrát nevěstě křížem běloucké čilko poznamenala, kolikrát se k ní naklonila a kolikrát ji políbila!

Nevěsta potom vstává, odchází na vyvýšené místo zakryté skvostným sukem červeným a přistupují dánští poslové... I biskup s mitrou a berlou pastýřskou mezi nimi.

„Již dnes se ti, jasná paní naše, věrou a ctí k poslušnosti a službám všem přikazujeme a již dnes, než překročíš práh v otcovském hradě, tě, světlá paní, jakožto královnu tří říší, jakožto vládkyni království dánského pozdravujeme... At žije na mnohá léta, at je šťastna mezi námi královna Markéta!“

Náčelník poselstva, pan Strange Ebbeson, tato slova zrovna zahřímá, potom vytasil meč a sklonil jej hrotem přímo k nohám nevěsty pána svého...“

„At žije na mnohá léta, at je šťastna mezi námi královna Markéta!“ zabouřilo poznovu velikou vojvodskou dvoranou, ale tentokráte přidružili se k dánskému poselstvu čeští páni, jak uměli nejpřímněji. Jediné že jim hlasy přece nějak v hrdlech vázly a že mnohému staré, bystré oči se kalily, poněvadž nejrozkošnější kvítek z českých vlastí může v tak daleké zemi a tak studeném kraji snadnice zhytnout...“

A když potom jeden za druhým přicházeli, aby sličné nevěstě každý několika slovy projevil, co jí všechno přeje – nějak se zajíkali, museli na okamžik i ustát a starý Černín, jenž tu byl také přítomen, nemohl a nemohl ze sebe vypravit jediného slova. Tohle se mu přece ještě nikdy nepříhodilo. Snad by se byl spíše dovedl přemoci, kdyby na Žinkov byla stihla novina, že všickni tři synové jeho v cizí zemi uložili kosti své...“

Na nádvoří již všechno připraveno; vojvodská čeleď koňmo i pěšky... Doprovodí mladistvou nevěstu až do její nové vlasti... V řadách možno vidět staré, zjizvělé tváře, z nichž nejedna osmahlá palčivým sluncem italským a z nichž nejednu vlašská ocel pohladila, že znamení po ní ani Morana nedoveče setřít...“

Pražské zvony hlaholily mocněji a mocněji a pořad určitěji a určitěji: „Pamatuj na českou zemi... buď zdráva... my také nezapomeneme...“

A tak se zdálo, jako by davy nakupeného lidu kovovým srdcím rozuměly, poněvadž sotvaže se objevila dole na nádvoří, jako by jedním hrdlem volaly: „Pamatuj na českou zemi... my na tebe také nezapomeneme...“

Průvod se ubíral nejvolnějším krokem. Museli si zástupy razit kupředu cestu. Tisíce a tisíce rtů přálo Drahušce všeho nejlepšího, tisíce a tisíce jazyků se s ní loučilo a tisíce a tisíce rukou jí na cestu nejkrásnější luční kvítky nasypávalo...“

Dánové nechtěli ani svým očím uvěřit.

Lid český byl odjakživa věrný a srdečný lid... Ke každému ze starých vojvodů svých lnul s láskou vrozenou...“

I Přemysl s kněžny provázeli dceru svou... A oba měli zraky upřené do země, protože jim slzy tvářemi kanuly téměř bez ustání...“

A byli již hezky daleko za Strahovskou branou; ale zástupů neubývalo a hlaholy kovových srdcí jako by pořad za nimi letěly.

Pojednou vrhá se průvodu v cestu starý muž, dánskému poselstvu přímo před koně... Čeleď ho chce odvést stranou; ale stařík se brání všemi silami...“

„Vy holobrádčata!... Přede mnou klekali milánští radní páni i s podestou...“

Stařík se nyní proti vojvodským zbrojnošům postavil a pravice jeho spočinula na jilci jednoduchého, ale těžkého meče u boku...“

„Nechte ho!“

Přemysl octl se okamžitě u kmeta, jehož bystrý zrak sledoval upjaté každický pohyb čeledí.

„Kdo jsi a co chceš?“

„Jsem strážce svatováclavského dubu na Stochově a co chci? – Jdu se rozloučit s dcerou knížecí...“

Stařík si položil levou ruku nad oči a utkvěl jimi zkoumavě na tazateli.

Pokračování v úterý

Dear Mr. Yocom:

The Channel 11 series on Stalin that was just concluded is interesting. Now, how about one on Lazar Moiseyevich Kaganovich?

Kaganovich came within a whisker of taking over the top spot in the Soviet Union in 1957. Quite an achievement for the son of a Jewish tailor from the muddy village of Kabany, Ukraine! Unfortunately for him he had antagonized Jews in key though seemingly innocuous positions. Fiegelson provided the damning statistics that Nikita Khrushchev used so effectively to vanquish Lazar.

Every dog, like every wolf, has his day.

One can't help but wonder why the Mossad had not put Kaganovich, the "wolf of the Kremlin", to sleep a long time ago. In the opinion of a Cossack, Hero of the Soviet Union, Lazar was merely an overachieving lapdog of Stalin. Be that as it may be, a documentary on Kaganovich would fill in a lot of blank spots in the popular image of Russia's rulers.

Sincerely yours,
Michael A. Chaszeyka
Western Springs, Ill.

Znamení doby

Řada těch, kteří si chtějí koupit hamburger u McDonald's v Moskvě je delší než řada těch, kteří čekají, aby shlédli mrtvolu Lenina v jeho hrobce. Trvá prý to až 4 hodiny dostat se k hamburgerům.

(Hendrik Hertzberg,
Moscow Diarist)

V Baltických...

lamentom za 35 rokov intolerancie a hospodárskeho úpadku. V stredu aj túto požiadavku bulharský parlament schválil.

V Bukurešti si pripomenuli sedem mesiacov od zvrhnutia diktátora Nikolaja Ceausesca. Spomienkový pochod sa však čoskoro zmenil na protikomunistické zhromaždenie. Demonštranti vyvolávali preč s komunizmom a preč s Iliescom. Mnohí kl'áčali, zapalovali sviečky a modlili sa za obeť decembrovej revolúcie. 43-ročný šofér z povolania Eugen Botoc povedal:

"Umreli št'astní, pretože verili vo svoje víťazstvo. Pre nás sa však nič nezmenilo, nemáme iné východisko než újsť od komunizmu".

V minulých dňoch sa konala znovu študentská demonštrácia, žiadajúca prepustenie väzneného aktivistu Andrea Munteanu. Podobné demonštrácie zorganizovali aj v Brašove a v Temešvári.

Cesty po Čechách. Kde se vaří Budvar.

František Tomáš

Kde se pivo vaří, tam se dobře daří. . . To by mělo platit zvláště o Českých Budějovicích, kde stojí pivovar, který vaří pivo, o němž odborníci tvrdí, že je nejlepší na světě - pivo Budvar. Já jsem naprostý a stoprocentní přívrženec Budvaru, i když ho nedovedu vypít moře a tak jsem se už těšil nato, že uvidím místo jeho zrodu. Celou naši výpravu informoval o provozu pivovaru komerční ředitel inženýr Petr Fencel. Vyprávěl nám, že pivo se vařilo v Českých Budějovicích již od poloviny 13. století, v roce 1531 našel v budějovickém pivu zalíbení král Ferdinand, takže se začalo dodávat na královský dvůr a odtud onen název 'královské pivo'. Dnes pivovar exportuje do celého světa ročně 160.00 hektolitřů Budvaru. Budějovický Budvar nemá ovšem v exportu snadné postavení, protože si na jméno Budějovice, německy Budweis osobuje právo jeden z nejstarších amerických pivovarů - a tak docházelo v uplynulých desetiletích mezi československým a americkým pivovarem ke střetům, které se řešily dohodami a také ohraničením pásem prodeje. Inženýr Fencel nás potom svěřuje jednomu ze svých nejbližších spolupracovníků, aby nás provedl pivovarem. . . Jak se budějovický Budvar vaří. . . Průvodce říká:

"Sem na spilku se přečerpává uvařená mladina z vadny, z toho předcházejícího oddělení, kde jsme byli, napřed se musí zchladit, čili se zchlazuje přes deskové chladiče tak, aby šla ta mladina při teplotě 6. stupňů. Jde to do těchto jednotlivě otevřených kádí, co tu vidíte. Přidají se pivovarské kvasnice, dává se zhruba půl litru kvasnic na jeden hektolitr mladiny. No a tím přidáváním kvasnic v podstatě začíná hlavní kvašení. To kvašení probíhá při teplotě od šesti do devíti stupňů a maximální doba toho kvašení je dvanáct dnů. . . To pivo kvasí, 12 procentní 12 dnů, to speciální pivo, co děláme pro Švédsko, 10 procentní - 10 dnů. . . No a tadyhle v sklepě probíhá dokvašování a dozrávání piva. Tady v pivovaře Budějovický Budvar je všecko v kovových tancích, ve dřevě tu už není nic, sem se zesuduje pivo ze spilky do tanků. Povrch tanků je upraven tak, že nedodává tomu pivu žádnou cizí příchut', co se týče chutě ani vůně a samozřejmě je z hygienického hlediska naprosto nezávadný. Při zesudování se tank naplní a pivo tady dokvašuje, dozrává. V první fázi po zesudování dobíhá to dokvašování, část kvasnic která sem přichází zeshora ze spilky v první fázi ještě dokvašuje, tady se přeměňuje část zkvasitelných cukrů na alkohol a kysličník uhličitý a při tom určitém množství tepla a v druhé fázi říkáme - to dozrávání čili jedná se hlavně o odšifování piva, to zn. postupně jak ubývá toho zkvasitelného extraktu - si pomaly sedají kvasničky na dno sudu, pivo se tedy čirí, tak zvaně čistí a dochází hlavně k změnám

chut'ovým, kde nejvyšší měrou se na tom podílí přeměna chmelových látek na izolátky, kde dochází k té jemně hořké chuti, kterou má to mladé pivo. . . až k té fázi chut'ové, kterou známe při napití. . . Jinak jsou tanky uzavřené čili dokvašování probíhá při určitém přetlaku, takže pivo se při tom sytí kysličníkem uhličitým. V pivě je ten kysličník ve dvojí formě. . . což je v podstatě přirovnáno k sodovce, kde se sodovka sytí kysličníkem který je volně rozpuštěný a při nalití přebublává. . . druhý, který je rozpuštěný a vázaný na kolektivní látku. Doba ležení je u piva (tuzemského) minimálně 60 dnů, (exportního 90 dnů). Teplota při dokvašování se pohybuje kolem 2 stupňů. Doba 'ležení' piva pro export je minimálně půl roku (protože zákazníci vyžadují vysokou záruční dobu) - je to pivo pro delší ležení. Pro domácí účely, kde čsl. státní norma předepisuje záruční dobu 30 dnů, plně postačuje doba 'ležení' 60 dnů. To ale není šizení tuzemského zákazníka - je to jenom z důvodů trvanlivosti piva.

*

Naším průvodcem po pivovaru je pan Miloš Musil.

Jak dlouho pracujete v tomto pivovaru?

V Jihočeských pivovarech od roku 1975. Začínal jsem v druhém budějovickém závodě Samson, kde jsem pracoval 8 let a v té době jsem přešel na ředitelství jihočeských pivovarů, státní podnik.

Jaké jste měl školy? Připravoval jste se na toto povolání?

Připravoval. Absolvoval jsem střední školu všeobecně vzdělávací, dneska gymnázium. Poté jsem absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, fakultu potravinářské a biochemické technologie a specializaci - výrobu piva.

Lze vás také označit za pana sládka? Nebo víc?

Nedá se říct - víc nebo méně. Ta funkce sládka je v podstatě taková tradice, v dnešní době u nás je to v podstatě funkce - vedoucí výroby a techniky závodu. To slovo je převzaté z tradice.

Tak jako máte funkci?

V podstatě zastávám funkci vedoucího výrobního útvaru pivovaru České Budějovice i podnik, takže mám na starosti výrobu v pivovaru. . .

Jaký je rozdíl v receptech pro budějovické a pro plzeňské pivo?

Nedá se říci, že by byl diametrální rozdíl v receptech. V rámci

České a Slovenské republiky ty technologické postupy pro piva jsou stejné. Samozřejmě, jsou tu malé odlišnosti. Záleží na závodě, jakou surovinovou skladbu pro výrobu piva má. Rozdíl mezi pivovarem Budějovický Budvar a plzeňský Prazdroj je při varném procesu, kde v závodě Budějovický Budvar vaříme tak dva rmuty a v závodě plzeňský Prazdroj vaří na tři rmuty. Odlišnosti piva jsou dané pivovarem nebo závodem jako takovým. Nikdy není surovina úplně stejná i když ty odlišnosti nejsou nijak diametrální. Záleží na dodržování technologie, na kvalitě pracovníků a ne v poslední řadě, ale ve velké míře i na dodržování hygienických zásad a čistoty. Ta se ve velké míře projevuje na konečné kvalitě piva. . . Chut'. . . rozdíl v pivu. V tom nebo kterém pivovaře (v jednotlivých odděleních) se vytvoří určitá mikroflora, která se podílí na výsledné chuti nebo typu piva. Rozdíly diametrální v technologii piva v Československu nejsou. Jak my, tak Plzeň, děláme klasickým způsobem. Plzeň jako typ piva hořkého, Budvar naopak typ piva sladkého. Rozdíly v chuti vznikají množstvím chmele. U nás je dávka chmele daleko nižší než v závodě plzeňský Prazdroj.

Chcete toho dosáhnout úmyslně?

No samozřejmě, chceme, aby chut' byla neměnná, stabilní, prostě aby nedocházelo k výkyvům.

Pak naše cesta pokračovala do stáčírny sudů a do provozu, kde se plní lahve - za 1 hodinu 50.000 lahví. Tohle plnicí zařízení, na které si Budvar v cizině vyvíjel, je jedno z nejmodernějších. A jak jsme se přesvědčili, přáním pracovníků pivovaru v nové době je, aby v podniku zůstávalo více deviz, aby se pivovar mohl zcela zmodernizovat a mohl tak držet krok s vývojem doby. . .

Politika a ideologie.

Karel Moudrý - rfe

Rikává se tomu politika. A ideologie. A myslí se tím obvykle cosi velkého a vznešeného a neprostupného, složitého i mafiánského. Politika i ideologie provázejí ovšem i život drobný a všední a obyčejně - ten, který začíná bolestí a křikem - a končí různě, ale spolehlivě. Vysvětlit noční zdržení hlavy rodiny, vyžaduje politiku i ideologii. Kdo s kým o čem významném. Pozvat dívku na rande - jakbysmet. Dosáhnout zvýšení platu, přízně šéfů - a z čeho se už tak drobný život skládá rovněž. Ve velké politice se jaksi tiše, ze zkušenosti předpokládá, že se odehrává podle jiných pravidel, kde neplatí obecné zásady morálky, neb občas účel světi prostředky a mnohdy prostředky účel. Rozhodně: děje-li se něco ve státním zájmu omlouvá se i lest a přetvářka a všechno, co jinak člověka mnoho nectí.

Četl jsem nedávno v domácích novinách, že po jakési srdečné a přátelské poradě potřásl soudruh Stalin panu Hitlerovi rukou, jako starému příteli, aby za chvíli na to, řekl Stalin svým poradcům, když osaměli - "Ted' půjde o to, kdo koho převez". A za pár neděl na to, ujistil pan Hitler soudruha Stalina, že chovají k Sovětskému svazu nejpřátelštější city, aby vzápětí Německo napadlo spící zem a udivený Stalin se vzbudil do války.

Podobného druhu je vzájemná přátelská výměna špionů a vyzvědačů a mezinárodních pozorovatelů i drobných donašců, neboť velká politika by měla vylučovat podobná překvapení, jaká zažil Stalin - a tak se i strany právě sbratřené hlídávají.

Oznámení Československa, že ze svých vyslanectví stáhlo všechny špiony přišlo náhle a dokonce - lze tomu i věřit, v duchu politiky smíření a tak trochu tibetského nadšení pro vyšší druhy lásky. Ale není to jistě natrvalo, neboť i v betonově sjednocené Evropě a ještě pevněji spojené Evropě se Spojenými státy bude důvěra poměřována i vzájemným prověřováním. Myšlenka, že by skutečně nastaly nové časy je velká a slibná - a jako všechno abstraktní musí být v praktickém životě doprovázena realitou. A tak se kdokoli, kdo vejde do veřejného života, ocitá ve dvojí roli - a čerti vědí, zda i ve chvíli, kdy za dveřmi soukromého bytu sám sebe přesvědčí, že v bačkorách už není ministr, ministrem přece jen nezůstane. A ministr, abychom nesahali nejvýše, je veden i protokolem, jenž mu velí usmívat se i ve chvíli, kdy by nejraději nadával, podávat ruku a trávit hodiny v živé debatě s někým, kdo mu vůbec není sympatický a neříkat své pravdy, nýbrž - řídit se zájmem ministerstva, vlády, lidu.

V demokracii se obvykle velice rychle přijde na to, zda se ministr řídí ještě jinými zájmy - například příbuzných, svých nebo rozličných zájmových skupin a vypukají pak známé skandály, které těší tisk i čtenáře mnoho dní. Jelikož se ve velké politice pečlivě hodnotí i to, kdo se na koho a jak dlouho smál, kdo se na koho zamračil a kdo komu podal ruku s "jistým zaváháním", napadá mne příměr z dob revoluce. Podařilo se mi tenkrát ohlásit špatné telefonní číslo, na které mohli posluchači volat. Zablokovali v několika minutách telefonní centrálu Svobodné Evropy a jen díky tomu, že byli i rovolučně disciplinovaní, začali okamžitě vytáčet správné číslo, jakmile jsem je s kajícnou omluvou oznámil.

POSLEDNÍ SLOVO

Měnil - až vyměnil

Mluví se a píše o tom, jak na tom jsme či nejsme s vedoucími pracovníky. Občanské fórum z Hodonína vypracuje seznam komunistů na vedoucích místech v okrese, premiér české vlády má proti tomu výhrady a přál by si, aby obdobné seznamy obsahovaly pouze pracovníky reschopné a zkorumpované. Koordinální centrum OF z Olomouce je na straně Hodonína a zdůvodňuje to tím, že téměř všechny vedoucí funkce jsou v rukou příslušníků KSČ, kteří se mstí aktivistům OF.

Nemám k dispozici fakta, ze kterých by se dalo vyvodit, jaké je tempo obměny vedoucích kádrů, ale připadá nám pomalé a narůstající vzdálenost od maticky Prahy se drý ještě snižuje. Kritéria jsou jasná: odbornost a charakter. Neměli bychom si však přést charakter s názory, ty lze střídát s udlující přewědčivostí. Šašek zůstane šaškem, i když si místo svazácké košile navlékne třeba smoking

kontrarevolucionáře. Existují snaživci, kteří dokázali během svého dlouhého života kolabovat s nacisty, jásat, když nám v květnu 1945 přivezl Edvard Beneš svobodu a demokracii, vítat Vítězný únor 1948, žádat smrt pro oběti politických procesů, budovat na jaře 1968 socialismus s lidskou tváří a pak úspěšně normalizovat. Někteří z těchto borců byli z normalizačního procesu vyloučeni, a tak si zbytek své energie uchovali pro sametovou revoluci. Normalizačními prověrkami byli likvidováni lidé čestní, kteří neohnuli hřbet, ale zároveň s nimi byli odstaveni také ti, kteří pouze vsadili na nesprávnou kartu, kteří využili tehdejšího jarního kádrového pohybu.

Společnost založená na konkurenci trhu, nejen zboží, ale také individualit, dokáže otupit konflikty mezi generacemi i uvnitř generací. F. A. Hayek, autor známé studie o protikladu tržní a plánované ekonomiky

„Cesta do otroctví“, se mohl stát ředitelem Rakouského ústavu pro ekonomický výzkum ve svých 28 letech právě díky nabídce a poptávce na trhu schopností. Jiné, méně pronikavé osobnosti, se dočkají svých postů až kolem padesátky. Někde jistě starší generace překázali, ale v takovéto společnosti junguje jakási přirozená regulace koloběhu křesel a mozků.

V časech méně vyvážených nebo dokonce prohnitých čelí ti starší mladším vahou svých funkcí, ti mladší na ně útočí poháněni přebujelou ctižádostivostí, někdy jim zdívá jen zlostně držit hubu a krok a uvnitř generací se vzrůstá závist a levňost. Z tohoto podhoubí pak vyrůstá praxe a průměrnost.

Znám z vlastní zkušenosti řadu osob, které by měly ze svých míst co nejdříve odejít, ale bohužel také mnohé, jejichž nedávná jmenování do vedoucích funkcí bylo onytem a mám pocit, že se to týká i několika tváří, které vidáme čas od času na obrazovce.

Mějme a vymějme co nejrychleji, ale věčně, bez emocí,

a především až po té, co jsme si ověřili, že místo původního vedoucího zaujme nový s přinejmenším stejnými předpoklady. Příležitost by měli dostat ti nejvíce schopní a ne ti nejvíce ctižádostiví a nespokojení. Za se, že dlouholetá společenská stagnace oslabila potřebu angažovat se a vyniknout a že se proto do popředí derou hlavně ti, kteří mají ctižádostí víc, než je zdrávo. Hledejme proto i mezi těmi, kteří se sami nenabízejí — když učitel vyvolá všechny žáky ve třídě, často zjistí, že ti, kteří se stále hlásí, nejsou zrovna ti nejlepší.

Mějme a vymějme, ale tak, aby politice dokázala zvládnout vzrůstající kriminalitu, abychom si na Václavském náměstí nemuseli přidržovat peněženku, abychom se ncoraceli domů se strachem, zda nám někdo nevyháčkoval dveře či neotevřel zámek planžetou. Mějme a vymějme, ale tak, aby se návštěva u lékaře nerovnála sebevraždě, aby se nesnižovala výroba, nebyly prázdné obchody a jungovala doprava.

□ JIRÍ JANATKA Z Lidových novin

Úlovky Bakera u Bajkalu

Váha poradců sovětské vlády přece jen stoupá. Je to zřejmé i z bajkalské schůzky. Kdysi se tu měl sejít s Chruščovem Eisenhower, ale špion v U-2, sestřelený nad Uralem (právě před třiceti lety) napsal jinou historii. A program už byl propracován včetně toho, že Eisenhower mohl rybařit s prutem v ruce na břehu ostrova Olchon. Odborníci sice varovali, že se na tom místě dá chytat jen do síti, ale nikdo na jejich rady nedbal. Když teď byl u Bajkalu vášnivý rybář James Baker, vybrali mu úsek na Angaře, nikoli Olchon. Je tedy zřejmé, že váha poradců má stoupající tendenci.

Hlavní výhoda bajkalského prostředí dnešních dnů pro významné jednání supervelmocí na sovětské půdě je v tom, že je to oáza klidu. Už je dost málo takových míst v SSSR. Co do klidu i co do půabu. Ministři zahraničí USA a SSSR povýšili bajkalskou schůzku na zásadní koncepční rozhovor o formování globálních vztahů, což bylo posléze po prvním dnu jednání to-

lefonickou konzultací s oběma prezidenty. Rozsáhlý výpočet bilaterálních i světových problémů, údajně položených na jednací stůl, je samozřejmě formální. To důležité — pro Bakera — bylo poznání, jak silný je sovětský prezidentský systém ve světle posledního sovětského vnitropolitického vývoje.

Skoro všechny sovětské republiky už si nárokují suverenitu a nadřazenost republikových zá-

NÁZOR

konů nad všesvazovými. Zbývá to učinit třem, čtyřem středoaasijským republikám. Baker ocenil obratnost přeměny (a radikální obměny) politbyra KSSS na nedávném sjezdu strany a vytvoření praktického vztahu druhořadosti vůči prezidentské radě. Prostě se povedl chirurgický řez, oddělující do věrejška nerozlučná siamsko-kremelská dvojčata. Jen zvláštní linky me-

zi prezidentským Kremlem a partajním Starým náměstím nikdo nemínil odpojovat. Situace na Ukrajině Bakera rovněž mimořádně zajímala. Vladimír Ivaško, který nyní v Gorbačovově režii pragmaticky řídí KSSS, je člověk, mající zajistit co nejlepší styky s Kyjevem — vždyť nedávno seděl na židličkách ukrajinského prezidenta, tak prvního tajemníka ukrajinských komunistů. Partajní tandem Gorbačov — Ivaško považuje problém rychle slábnoucích vztahů mezi Ukrajinou a SSSR za velmi nepříjemný, ale stále ještě překlenutelný zcela uspokojivě v rámci toho, čemu se teď říká nová dohoda mezi svazovými republikami. Alternativní varianty, které by Gorbačov nejraději viděl v praxi, teď vyplňují dost velkou část dovolené sovětského prezidenta u Černého moře. Jeden z poradců si povzdechl: „Kdyby se z Kremle přišlo s dost volnou podobou nové úmluvy mezi svazovými republikami už před dvěma roky, byl by to býval zdravý šok. Pohnulo by to problémy, jako je stranická mocenská struktura, vztahy centra a republik, možná

i Kavkazem a Pobaltím. Ale tehdy k tomu nebylo dost odvahy a možná ani prozíravosti.“ Nechtěl tohoto poradce jmenovat, nemusí mít každý prezidentský poradce těžkosti, když řekne důvěrně, co si myslí.

James Baker teď ví z první ruky o tendencích v sovětském vnitropolitickém vývoji, čili o hlavních faktorech, na nichž závisí řešení hlavních vztahových záležitostí SSSR s Amerikou a se světem. Dojde-li ještě letos k podepsání dohody o významném snížení raketo-jaderných arsenálů, závisí především na tom, bude-li mít Gorbačov úspěch při krocení „sovětského Pentagonu“. Zprávy z Moskvy o hromadné penzionování generálských starců tomu nasvědčují: každý třetí generál v zamutím vrchním vojenství musí v dohledné době předat svou funkci muži, který bude mít na výlozkách mnohem méně zlata. I když jsou ujišťováni, že jejich názory jako poradců budou stále vítány, zřejmě je to moc netěší. A přitom, jak vidno z jednání u Bajkalu, váha poradců a jejich rad stoupá.

□ JAN PETRÁNEK Z Lidových novin

Výroční Piknik
čs. exulantů.

Léto se chýlí ku konci a pěkných dnů, kterých můžete užít v přírodě, při hudbě a příjemné zábavě bude již velmi málo. Letošní piknik Sdružení čs. exulantů bude takovou poslední příležitostí, kterou nesmíte minout. Bude uspořádán v neděli 9. září v National Grove č. 4, na 27 ulici a Desplaines Ave. v North Riverside, Ill. opět v bohaté tradici exulantských pikniků minulých let. K tanci i poslechu bude vyhrávat populární hudba "Bohemian Concertina Club". Uslyšíte všechny ty Vaše známé, české a slovenské, národní i populární písně a tu Vaši nejmilejší si můžete dát zahrát a s nimi i zapívat.

Již před polednem bude otevřena kuchyně se všemi známými dobrotami a piknikovými pochoutkami. Na jídelním listku jsou opět právě české jaternice, moravské klobásy, párky a debrecinky, pověstné bramboráky, švestkové koláče a jiné domácí pečivo ke kávě. Také dobře chlazené domácí i importované pivo nebude chybět.

Každým rokem navštíví piknik exulantů opravdu rekordní počet návštěvníků, ze všech koutů metropolitního Chicaga a všichni setrvávají v přátelské a družné zábavě do večerních hodin. Nikomu se nechce domů z tak přátelského ovzduší. Přijďte i letošního roku a budete jistě spokojeni. Srdečně Vás a Vaše přátele zveme k účasti.

Výbor Sdružení čs. exulantů.

Czech Village Restaurant

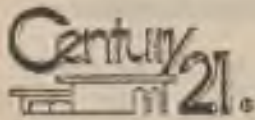
ČESKÝ ZÁJEZDNÍ HOSTINEC

Na 1-55 a RD-6
Banquets, avathy, meetings
up to 150 people
Autobusové zájezdy vítány.

ČESKO - AMERICKÁ KUCHYŇE
Můžete dostat k jídlu anebo si objednat
na co máte chuť.
Přijďte nás navštívit

1-815-467-4545

Czech Village
1-55 and Road 6
SHANNAHAN, IL. 60410

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546

MILLIE
KOLESKE

(708) 442-0444
(708) 579-0545

mluvíme česky

Ještě chcete prodávat nebo kupovat zavolejte, prosím.

Na PRODEJ překrásný, 4 roky starý zděný dům v nové části Westchesteru - 3 ložnice, 3 koupelny, plný sklep, letní kuchyně. Pro velkou rodinu a nebo pro matku a otce.

Zavolejte o další informace!

Seznámení

Mladý muž 32 188, SŠ-elektro, moravského původu, žijící v Kanadě by se rád seznámil za účelem sňatku se ženou do 35 let. Adresa:

Václav Kret
5553 Basile Patenaude
apt. č. 404
MONTREAL - QUEBEC
H 1 Y 3 E 3 CANADA

Mladý muž 31 178, elektrikář, Moravák, žijící v Kanadě, by se rád seznámil za účelem sňatku se ženou do 35 let. Adresa:

Václav Loukota
5553 Basile Patenaude
apt. č. 404
MONTREAL - QUEBEC
H 1 Y 3 E 3 CANADA

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- non Oak Park & Čermak Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo — 1508 East 2nd Ave.,
New York City, NY
- Americké velvyslanectví
v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tr.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

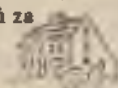
PRODÁ SE

RODINNÝ DOMEK
VE WESTCHESTERU

profesionálně stavěný, veliký pozemek. Moderní kabinety v kuchyni, 2 velké ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi, jídelna, přírodní krb, hotový basement s barem, patlo - velmi čistý! Nízké daně.
\$ 149.900,-

JIŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodiny - 3 BD + 1.
Příjem 1.050,- dolarů za
\$ 149.900,-

Rummage sale

1804 S. Wenonah
Berwyn, Ill.

V pátek a sobotu 24. - 25. srpna od 9 hod.
do 5 hod. Celé zařízení bytu na prodej.

Dopis redaktorovi.

Vážený pane:

Mužstvo a důstojníci lodi U. S. S. Wadderburn DD-684 plánují první sjezd (reunion) na palubě lodi U. S. S. Kidd DD-661 v Baton Rouge, Louisiana. Sejití bude v létě 1991; přesné datum nebylo zatím dohodnuto a bude oznámeno později.

Po celých Spojených státech se hledají muži a důstojníci, kteří sloužili mezi r. 1943 - 1969. Rádi bychom dostali zprávu ode všech těch, kteří sloužili na U. S. S. Wadderburn včetně těch, kteří se schůzky nebudou moci zúčastnit.

James E. Allison
8401 Timber Glen

San Antonio, Texas 78250

Tel. 512-681-0443

Hodláte-li strávit svou dovolenou na Floridě, navštivte resort VERSAILLES COURTS, apartments s kompletně zařízenými kuchyněmi. Měsíčně-týdne, s plnou obsluhou, v letní sezoně od \$185 týdně. Nacházíme se mezi Clearwater a St. Petersburg, jen 15 minut od Gulf of Mexico. Píšte nebo volejte o rezervaci.

LE VERSAILLES COURTS
10464-106th Avenue North
LARGO, FLORIDA 34643
(813) 391-6045

O vaše plné pohodlí se postará krajan
M. Kavka s chotí Yvonne

(312) 484-1118

marina's
BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new salon - formerly at 26th St. & Hamlin.

now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL.

Přijme se:

Svařeč a kovodělník (Welder - iron worker) s pětiletou zkušeností.

PRESSTEC

749 S. Cicero Ave. Chicago Ill. 60644
Tel: 312-921-0011

The United States Department of State is seeking Czech-language interpreters to work on a contract basis from time to time. Near native fluency in Czech and English is required.

For more information contact Erica or Stacey, collect at:
(202) 647-3493.

RICHARD HANZLÍK
MIROSLAV HANÁK

LAFAYETTE

Historický román Richarda Hanzlíka a Miroslava Hanáka "Lafayette" si můžete objednat na adrese:

Richard Hanzlík
132 Glendale Ave.,
Toronto, Ont.,
M6R 2T2

Tel.: 537-1686

Cena: \$ 15.00 plus poštovné.

Z Vídně do Československa kdekoliv

Volejte: 708-484-1975

Help Wanted

Auto Technicians

Prefer Mercedes-Benz, Porsche, or Audi trained. 26 years authorized dealer in coastal North Carolina. A good place to work, live and raise your family. Good working conditions. Excellent climate. Good income. Great schools. Very little crime or drugs. Low taxes and reasonable cost of living. Write in confidence:

Carl Johnson's Automotive Center,
POB 5207, New Bern, NC 28560

Hledám práci

Remodelování, kabinety, truhlářství, natírání, papírování, malování venku i uvnitř, nábytek na zakázku. Mám vlastní dílnu.

Volejte: 484-8228

PŘÁTELSKÁ SLOVA K NAŠIM ČTENÁŘŮM, K LEPŠÍMU POROZUMĚNÍ.

Občas dostáváme stížnosti, telefonicky i písemně o věcech jako je změna data při adrese, když pošlete předplatné. Vrácený šek z banky je potvrzení, že Vaše předplatné jsme v pořádku obdrželi. Každý měsíc posíláme upomínky, což nás stojí dost peněz a času. Nebo že noviny přicházejí pozdě, že jste Nedělní Hlasatel dostávali dříve v sobotu a teď dojde až v pondělí, nebo že jste noviny nedostali, a jiné a jiné.

Nad dodávkou novin má ovšem kontrolu pošta, nebo Váš listonoš. Změna dat na plíšku do adresografu je však velká práce a není dost času, abychom všechno každý den zvládli - proto to děláme po večerách a nedělích. Není nás tu dost na všechnu tu nutnou práci. V poslední době jsme ztratili 2 pracovní síly; zdědili jsme práci, ale nahradit je nemůžeme. Hlasatel, jak víte, není výdělečný podnik, práce v něm je vlastenecká oběť, kterou přinášíme, aby dosud mohl vycházet. Kdo dnes hledá práci, očekává slušný plat, jaký Hlasatel nemůže platit. Pracujeme za minimální mzdu.

Proto nám promiňte ty chyby a překlepy v textu, které nestačíme opravit, a ta občasná nedopatření. Věříme, že pro Vás je nejdůležitější obsah - hodnotné články a za ty dostáváme slova pochvalná ústně, telefonicky i písemně a máme z nich radost. Redakce.

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Píšte na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Hasičský robot dovede zaplavit extrémně horká místa.

Československý ústav pro vojenský výzkum demonstroval hasičského robota SPOT-55 při zkouškách ve Vyškově na jižní Moravě. Spot-55 může být použit proti ohni ve skladištích munice a v továrnách na chemikálie, při některých lesních požárech a ve vysoce radioaktivním prostředí. Žádný hasič by nevydržel teplotu 1,112 stupňů Fahrenheita, kterou Spot-55 přemůže. Robot může být řízen radiem ze vzdálenosti až 3,000 yardů a má dva vodní kanony, které čerpají hasicí chemikálie z tanků, nesených uvnitř.

Vojtěch Vogel - rfe

V zahraničně politické části pořadu Události a názory se podíváme nejprve do Sovětského svazu, který zápasí o východisko z hospodářské krize. Prezident Gorbačov přednesl na schůzi svých poradních orgánů návrh decentralizované, tržně orientované sovětské federace. Na společném zasedání prezidentské a federální rady prohlásil, že je nutno, v nejbližší době vypracovat novou všesvazovou smlouvu, zaručující suverenitu republik. Zdůraznil, že to nemá vést k rozbití společného hospodářského organizmu, nýbrž naopak k vytvoření a posílení celostátní tržní ekonomiky. Země, jak řekl Gorbačov, potřebuje novou rovnováhu moci mezi centrem a patnácti republikami, které mají dostat nebývalé pravomoce. Nové etnické srážky v okrajových oblastech Sovětského svazu připomněly účastníkům zasedání obou rad rozsah nespokojenosti obyvatel s nynějším politickým systémem a s upadajícím hospodářstvím.

Účast, či lépe řečeno neúčast na zasedání poradních skupin při úřadu prezidenta, vytvořených Gorbačovem s cílem přesunout moc z komunistické strany na stát, byla výmluvným svědectvím klesající autority moskevského centra. Na schůzce nebyl například litevský prezident Vytautas Landsbergis, jehož země vyhlásila v březnu svou nezávislost, ale uvolnila se jí suspendovat výměnou za vyjednávání s Moskvou. Litvu místo něho zastupovala ministerská předsedkyně Kazimiera Prunskienė. Po schůzce řekla novinářům, že rozhovory, které by měly přinést souhlas sovětské vlády s plnou nezávislostí Litvy, by mohly začít již příští týden. Nepřítomen byl také předseda Nejvyššího sovětu Ruské federace, radikální reformista Boris Jelcin, který tráví dovolenou - téměř demonstrativně - v Pobaltí, v lotyšských lázních Jurmale. Na schůzce reprezentoval Ruskou federaci její ministerský předseda Silajev. Bylo to pravděpodobně další gesto, kterým chtěl Jelcin zdůraznit svou nezávislost na kremelském vedení. V květnu prosadil, že ruský Sjezd lidových poslanců vyhlásil svrchovanost Ruské federace. Brzy nato Jelcin vystoupil z komunistické strany. Ruská federace, největší a hospodářsky nejdůležitější z 15-ti sovětských republik, chce pod jeho vedením kontrolovat svou ekonomiku a připravuje vlastní cestu k hospodářskému ozdravení.

Reformní plán sovětské vlády, usilující o tak zvanou "kontrolovanou tržní ekonomiku", vyvolal začátkem léta horečné nákupy po oznámení, že se v rámci nového programu ceny potravin zvýší na dvojnásobek. Znepokojená vláda ihned odložila další debaty o cenách na září. Ministerský předseda Ryžkov řekl na zasedání poradních skupin, že by Gorbačov měl vydáním prezidentských dekretů vytvořit právní podmínky pro tržní hospodářství. Ve zřejmé snaze upokojit neklid mezi obyvatelstvem Ryžkov oznámil, že v září předloží Nejvyššímu sovětu plán, který bude obsahovat systém sociálního zabezpečení k ochraně životní úrovně občanů před inflací a k zajištění jejich práva na práci. Předseda Sovětu národností Rafik Nišanov oznámil, že Gorbačov a jeho spolupracovníci chtějí vytvořit "svaz suverénních států", který má postavit vztahy mezi Moskvou a republikami na demokratičtější základnu. Podle západních diplomatů v Moskvě se na tomto plánu už několik týdnů intenzivně pracuje. Jak oznámila tisková služba moskevského rozhlasu Interfax, má být Nejvyšší sovět svolán k rozpravě o všesvazové smlouvě ještě v srpnu, o měsíc dříve, než mělo zasedání původně začít. Člen prezidentské rady, ministr vnitra Vadim Bakatin, řekl novinářům, že je nutno přiznat republikám základní právo na svrchovanost a zaručit jejich státnost. Podle nové smlouvy už nebude moskevské centrum všemocné jako dosud: jeho moc bude omezena, prohlásil Bakatin.

Vietnamci obchodují

Chceme, aby sa naša vlasť stala právnym štátom. Aby v nej platili zákony pre všetkých rovnakým dielom. Namiesto toho, aby sme sa k Európe približovali, práve týmito javmi sa od nej vzd'al'ujeme. Čo tom súdi Antonín Dohnal:

Je mi smutno a mám t'ážko definovateľný pocit, keď idem okolo devastovaného domu, z ktorého vytĺčených okien na mňa pozerá trochu snedšia tvár orámovaná tmavými vlasmi. A podobne mi je pri pohľade na pouličných vietnamských obchodníkov, ktorí ponúkajú svoj tovar aj na striedkach odpadových košov, na lavičkách, alebo len tak na zemi na dekách - v Ústí nad Labem, Dečíně, alebo Liberci aj v iných severočeských mestách predávajú, kšeftujú, dohovárajú sa. A naši občania aj keď to odsudzujú, nakupujú. Hodinky digitálky, kozmetiku prapodivného pôvodu, vystrelovače nože aj ku podivu hrajúce rádiomagnetofóny. Je pravda, že čas od času niektorí mocní, proti takýmto obchodníkom zakročia, ale to, že sa objavujú znovu a znovu svedčí o pramalej účinnosti takýchto zásahov a navzdory všetkým možným proklamáciám a odsudzovaniu a všetkému čo je s takýmto obchodmi a obchodníkmi spojené, kšefty kvitnú ďalej a

zákony ako by platili len pre niekoho, alebo vôbec.

Na jednu stranu je to logické. Vietnamskí obchodníci totiž len vyplňajú medzeru v štátnom alebo družstevnom obchode, ktorí po roky nedokázal takýto, v cudzine veľakrát výpredajový tovar priviesť a ponúknuť a Vietnamci sa len chopili príležitosti. A je divné, že sa žiadny nepokúsil o legalizáciu svojho počínania, že svoj tovar neponúkne obchodníkom, alebo že štát neumožnil takýmto obchodníkom otvorenie malého "krámku", kde by sa tento tovar predával, kde by bola kontrola, odvod daní a spotrebiteľ-zákazník by mal akú-takú ochranu pri reklámácii. Verím tomu, že by stálo za to spočítať kol'ko štátu takouto činnosťou uniká peňazí a v prípade záujmu vyčleniť na jej potlačenie alebo reguláciu v každom meste skupinu špecialistov, pretože inak nemá zmysel o tejto každodennej čs. realite hovoriť, pretože je to mlátenie prázdnej slamy. Tiež budeme mať stále viac zdevastovaných budov s vytĺčenými oknami, plných snedých tvári, pokiaľ aj tu nebudú platiť čs. zákony, pokiaľ aj tieto domy nebudú mať majiteľa, pokiaľ okolo nich budeme chodiť ako okolo vietnamských obchodníkov a hovoriť čo by sa malo, ale v skutočnosti nerobit' nič a len čakať na to, až tento patologický jav prestúpi celú spoločnosť a vedľa nedostatku vzdelanosti, devastácie prírody, nastúpi aj devastácia mravná, ktorá nás na hony vzdiali civilizovanej Európe, alebo pomenovať tieto javy pravými menami a postihovať ich podľa platných zákonov, aby sa z našej krajiny pomaly ale iste nestával viet, alebo romat (?).

*
Každý sa s'ážuje na svoju pamäť
ale nikto si nesťažuje na svoj
rozum. La Rochefoucauld.

*
Kto má dobrú pamäť, tomu sa
l'ahšie mnoho vecí zabúda.

St. J. Lec

Ak chceš byť rozumný, nauč sa
rozumne spytovať, pozorne po-
čúvať, pokojne odpovedať a keď
nemáš čo povedať, prestaň hovo-
riť. J.-G. Lavater.

*
To nejhroznejší není, pukne-li
někomu srdce - srdce jsou na to,
aby pukala - ale nejhroznejší je,
zkameněli-li srdce člověku.

O. Wilde

Důvěryhodná příležitost

Kdo má 50.000 amerických dolarů a chce společně se mnou a mou ženou pracovat na importu z ČSR pro Kanadu a USA, necht' mi laskavě odepiše. Vaše peníze budou kryté zlatem. Nejradyji starší krajané, a pouze čestně-jinak nemám zájem.

Josef Rundus

77 Huntley St. E., Apt. 1903
Toronto, Ont. M4Y 2P3

Zavítáte-li do Chicaga

neopomeňte navštívit obchod F.PANCNER, Inc a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KRISTA-LOVEHO SKLA z Československa a jiných zemí, čsl. KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích dámské ručně vsívané BLUZY, kuchyňské KORENÍ, MLÝNKY atd'.

JEDETE DO ČESKOSLOVENSKA?

Máme pro vás praktické příručky k cestování:

AUTO-MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$3.25
MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$1.95
AUTO ATLAS ČESKOSLOVENSKA	\$6.50
PRAHA - plán města	\$1.95

SLOVNÍKY A VĚCENICE

Hals: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.50
Čaha-Kramský: Anglicko-český slovník	\$8.95
Trnka: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.95
Česko-anglická konverzace	\$3.50
Say It In Czech	\$3.50
Čeština pro cizince (Czech for Engl. speaking)	\$8.95
Pišme správně česky	\$4.50
Česká mluvnice	\$8.95

Poštovné: Do \$5.00 - \$1.25,- Do \$25.00 - \$2.50,-

TUZEX potravinové balíčky nebo dárkové poukazy do Československa vyřizujeme spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Road Berwyn, IL. 60402

Tel: (708) 484-3459

Letní obchodní hodiny od 1. června do 4. září 1990

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 5.00 večer.

Sobota od 9.00 ráno do 5.00 večer.

V neděli zavřeno

Vyšvihněme se mezi světovou elitu ?

12 Denní Hlasatel
23. srpna 1990

Svatá Anežko

Lída Rakušanová - rfe

Hospodářské noviny 11. 7. 90

Americké technologie do čs. jaderného průmyslu.

Tři světově proslulé firmy, americká Westinghouse Electric Corporation, francouzská Cegelec a západoněmecká Siemens, mají zájem dodat řídicí a kontrolní systém pro jadernou elektrárnu Mochovce. Rozhodnutí z československé strany mělo padnout do 20. 7. 90. Podrobnosti o návrhu americké firmy a další informace o její chystané spolupráci se státním podnikem Škoda Praha jsme se dozvěděli na tiskové konferenci přímo od viceprezidenta firmy Westinghouse R. J. Šlembera a ředitele Škody Praha ing. Masáka.

Řídicí a kontrolní systém pro Mochovce představuje investici ve výši 50-60 milionů USD. Firma Westinghouse nabízí Československu možnost, aby 15 procent této částky splatilo zbožím, zařízeními, službami a také, což je nabídka nejzajímavější - uranem, který by dále prodávala na americkém trhu zřejmě za ceny, jichž by ČSFR sama nemohla dosáhnout. Nezávisle na výběru dodavatele pro Mochovce hodlá firma Westinghouse spolupracovat se Škodou Plzeň i Praha a stát se pravděpodobně akcionářem v akciové společnosti, na kterou se má s. p. Škoda Praha do konce roku přeměnit. Zájem americké firmy o Škodovku není náhodný, výrobní programy obou firem se široce překrývají. Westinghouse kromě jiného projektuje a vyrábí všechny druhy tepelných elektráren (i u nás tak potřebné kombinované), zařízení na čištění spalin, spalovny odpadu, a je vedoucí silou ve světové jaderné technice. Specialitou firmy Westinghouse je transfer technologií; třicet jejich licencí bylo již prodáno do 13 zemí světa.

Prvním projektem, který by měl vzejít ze spolupráce Škody Praha a americké firmy, by měl být 3 a 4 tisícimegawattový blok pro jadernou elektrárnu Temelín (nebo jinou lokalitu), tedy projekt přicházející v úvahu do vypsaného mezinárodního konkursu. Jeho přijetím by pak byla dána čs. průmyslu možnost využít své vlastní vývojové a výrobní kapacity. Společným dílem obou podniků by mohla být i kompletní jaderná elektrárna na špičkové světové úrovni s reaktory o výkonu do 600 MW a s nyní tak proklamovanou pasivní bezpečností.

Neoddělitelnou od jaderné energetiky je otázka uranu, tedy jaderného paliva. Firma Westinghouse je schopna v nejbližším čase dodat technologii potřebnou k jeho výrobě. ČSFR by se tak v tomto směru stala nezávislou na Sovětském svazu a navíc zavedla ekonomicky výhodnou výrobu. Pro čs. průmysl příliš náročné obohacování uranu Američané za závislost nepovažují, protože je jen otázkou trhu, zda uran pro ČSFR bude obohacován v Sovětském svazu nebo jinde ve světě.

Na otázku, zda je firma Westinghouse schopna vyřešit i naše problémy se zpracováním vyhořelého jaderného paliva ukládaného prozatím v Sovětském svazu, R. J. Šlember odpověděl, že firma může v rámci spolupráce pouze poskytnout svoji technologii zpracování radioaktivního odpadu, ale spíše z politických než z hospodářských důvodů není možné, aby převzala jeho uskladnění.

Po tiskové konferenci přijal zástupce americké firmy ministr české vlády Miroslav Grégr. Obě strany projednaly možnosti zmíněné vzájemné spolupráce v oblasti energetiky a otázky řešení celého palivoenergetického systému do budoucnosti. Jde o komplexní nabídku, která by naše výrobce, nejen plzeňskou a pražskou Škodovku, ale i např. Vítkovice a Sigmu Olomouc, v průběhu krátké doby dostala na přední místo ve světě, a to jak v dodávkách špičkových zařízení, tak i v technické a technologické oblasti.

Richard Štrégl.

"Svatá Anežko, ochraňuj nás před československým svazem žen", - stálo na jednom z transparentů, které se loni v listopadu objevily na Václavském náměstí. Dnes je na místě otázka, jak to ženy v Československu s tím kouzelně vtipným heslem tenkrát vlastně myslely: mnohé nasvědčuje totiž tomu, že likvidaci této zkompromitované organizace hodlají snad opravdu přenechat, - ukolébány nadějí, že boží mlýny zase melou, výhradně české patronce. Jenže zmíněné mlýny, - ač údajně opět v činnosti, - rychlostí, jak známo, nikdy nevynikaly - a zdá se, že právě na to sázejí funkcionářky zmíněného svazu, jakož i většiny institucí s ním spjatých, naprosto bezostyšně. Jinak by se například těžko mohlo stát, že se magazín "Zadáno pro ženy" objeví na televizní obrazovce ještě devátý týden od počátku 'nové éry' v oné podobě, v jaké jsme ho mohli sledovat tuto neděli: bylo v něm vskutku všechno jako dřív: od blábolu o zimní přírodě a jarních květech, přes příspěvek o vietnamské ženě, která konečně nemusí na pole nosit pušku a v klidné práci ji neruší hukot amerických bombardérů, až po hosta ve studiu. Tím byla funkcionářka brněnského svazu žen, prezentující televizním divákům - coby údajný cíl snažení své organizace - jakýsi konzumní ráj v podobě 'domu služeb' s přidruženými klubovny pro zájmovou činnost. Přesvědčivěji svou poplatnost 'vyježděným kolejm' vskutku dokumentovat nemohla: kosmetika a štrykování, to byly odjakživa ty prakticky jediné oblasti, které byl svaz žen svým řadovým členkám schopen nabídnout. Za to od nich žádal, aby držely ústa a krok. Aby se nezajímaly například o to, kolik to věčné cestování nejvyšších funkcionářek v rámci permanentního 'boje za mír' vlastně stojí, a na kolik si 'soudružky z ÚV' měsíčně přijdou.

Tahle výchova ke konformitě a pasivitě byla důsledná a trvala desetiletí. Nejhorší je, že nese plody dodnes. Od ústředního výboru československého svazu žen se po jeho kompromitujícím prohlášení z loňského 20. listopadu, distancoval sice v podstatě každý, kdo měl špetku rozumu, avšak zmíněný orgán existoval dál. Ba co víc, 'vyvíjel činnost', jako by se vůbec nic nestalo: ještě 13. prosince se toto těleso, ač bylo jen prázdnou slupkou obsahu, který dávno vyčpěl, usneslo například na tom, aby byl československý prezident volen z více kandidátů, a za svaz žen navrhlo dr. Valju Stýblovou. Tohle předstírání politické závažnosti by dnes mohlo být k smíchu, kdyby se za ním neskrýval problém mnohem závažnější: tato organizace, ač se od ní drtvivá většina ženské populace otevřeně distancuje, má k dispozici rozsáhlý, dobře placený aparát, svazový majetek, a finanční prostředky. Samozřejmě že udělá vše pro to, aby si tuhle svou 'materiální základnu' uchránila i do budoucna. Momentálně hledá jako je tomu v případě slovenského svazu žen, eventuální návaznost na jiné než komunistické tradice, anebo se snaží pacifikovat odpor dalšími sliby. Jenže přemýšlet o tom, zda se ze svazu žen může ještě cosi kloudného vyklubat či ne, je dost frustrující počínání v okamžiku, kdy se v naší zemi poprvé po čtyřiceti letech otevřel prostor pro autentickou občanskou společnost, a tudíž i pro autentické ženské hnutí. Je příznačné, že se neformuje s takovou rychlostí, s jakou vzniká například politické spektrum: v demokratických společnostech se činnost žen, pokud je vůbec nutné aby se takto specificky vydělovala z činnosti občanské, stejně soustředí uje hlavně v organizační struktuře politických stran, popřípadě církví. Faktem však na druhé straně je, že se v československém společenském životě stěží najde oblast, kterou by 'výdobytky socialismu' poznamenaly negativněji než právě postavení ženy ve společnosti. Pod rouškou emancipace dochází k vykořisťování nejhoršího kalibru, a bohužel i k upevňování celé řady předsudků: od přesvědčení, že se žena - kvůli mateřství - svému povolání stejně nikdy 'plně' nevěnuje a nemusí být tudíž honorována za stejnou práci stejně jako její mužský kolega, až po konzervativní, a ve světě už překonávaný pocit, že to musí být především žena, a to i žena pracující, kdo se stará o rodinu a děti. Zadarmo není ani ten zdánlivě největší 'výdobytek', placené mateřství: bylo by bláhové se domnívat, že by jakýkoli stát poskytoval matkám tuto relativní výhodu nezištně: dříve nebo později začne přemýšlet o tom, do jaké míry se vlastně 'vyplatí' investovat do vzdělání dívek, když lze předpokládat, že ztráví řadu svých produktivních let v kuchyni a v dětském pokoji. A to jsou jen namátkou vybrané příklady z nekonečné řady akutních problémů. Svaz žen je v minulosti neřešil, naopak, pomohl je zastírat a tím podporoval jejich růst. Tolerovat tuto praxi v nynější situaci začíná však už být luxusem, který si těžko můžeme dovolit. Byť by šlo třeba 'jenom' o pětáctyřicet minut vysílacího času v televizi. . .

Heart Attack.
Fight it with a
Memorial gift to
the American
Heart Association.

THE AMERICAN HEART
ASSOCIATION
MEMORIAL PROGRAM®

American Heart
Association

This space provided as a public service.